

ЗЛАТИБОРСКЕ ВЕСТИ

БРОЈ 50 ■ МАЈ 2019. ГОДИНЕ ■ БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ТЕМА БРОЈА: ОСНИВАМО
АГРОИНДУСТРИЈСКИ ЦЕНТАР

Центар за подршку пољопривредницима по европском моделу

Стране 2 – 5

Страна 8

**Реконструкцијом добили
енергетски ефикасну школу**

ПОЗНАТИ О ЗЛАТИБОРУ:
АНА БЕКУТА

**Гондола ће бити
пун погодак**

Страна 15

 Златибор
www.zlatibor.org.rs

Turistička organizacija Zlatibor

**Најбоља јагњетина
и принцес крофне
у кафани „Бајо”**

Страна 14

Оснивамо Агроиндустријски центар

„Новим улагањима желимо да помогнемо пољопривредницима из наших села, многим домаћинима који неуморно раде да њихова производња буде видљивија и цењенија, да лакше дођу до сигурног тржишта и добре цене за своје производе”, изјавио Милан Стаматовић

Општина Чајетина, препознатљива у овој деценији по реализовању капиталних инвестиција које су пресудно допринеле њеном развоју, наставља с вредним улагањима на добробит свог становништва. Инвестираће овог пута у пројекте који треба ближе да повежу пољопривредну производњу са тржиштем, домаћине са купцима. Да се, уједно, створе услови за још јачи напредак нашег села и произвођача, које ова локална самоуправа, више него иједна у овом делу Србије, редовно подржава субвенцијама и другим видовима помоћи.

Средиште те будуће намере и нових милионских улагања у пољопривредни развој јесте Агроиндустријски центар који оснивамо, најављује за „Златиборске вести” председник општине Чајетина Милан Стаматовић. Такав центар, који је савремена и ефикасна верзија задруге, прaviће се на подручју Криве Реке, значајно ће помоћи развоју аграра и бити искорак и нови поглед на развој локалне заједнице, па и целог региона. Упоредо, предузима се и низ других корака у корист аграра.

– Тиме желимо да помогнемо пољопривредницима из наших села, многим домаћинима који неуморно раде да њихова производња буде видљивија и цењенија, да лакше дођу до сигурног тржишта и добре цене за своје производе. Остварили смо успех са отварањем и радом млекаре „Наша Златка”, захваљујући којој произвођачи млека имају сигуран пласман уз добру цену. Проширићемо њене капацитете, а такав модел следити и у откупу воћа, меса и других пољопривредних производа градњом нових капацитета сушаре и хладњаче – напомиње председник Стаматовић и додаје:

– Пратићемо потребе народа и улагати у оно што је потребно. Агроиндустријски центар значи будућност нашег краја, нову шансу за златиборско село које смо успе-

ли да сачувамо протеклих година низом подстицајних мера и остварених инфраструктурних пројеката. Наше село људи неће напуштати нити неизвесне животне шансе тражити у градовима, јер ће на својој дедовини имати шта да производе и уз осигуран пласман добро да зараде.

Први важан корак на представљању ове агроиндустријске замисли дешава се код нас с првим данима јуна. У хотелу „Торник” на Златибору 3. јуна се одржава регионална конференција „Агроиндустријски центар темељ привреде Златиборског округа”, а тог дана на Краљевом тргу организује Базар агроиндустријских производа Златиборског округа.

– Те садржаје организује општина Чајетина уз подршку амбасаде Краљевине Шведске у Београду. Регионална конференција окупља многе произвођаче и привреднике, представнике регионалних асоцијација и институција, представнике иностраних агроиндустријских центара и сродних асоцијација, наравно и стручњаке, представнике медија и друге. У њеном раду учествоваће и амбасадор Шведске Јан Лундин, који је већ присуствовао запаженој прошлогодњој златиборској конференцији „Храна сутрашњице” када је исказао подршку нашим настојањима и улагањима да имамо чисту животну средину и здраву храну – подсећа председник општине Чајетина, који ће своју поздравну реч одржати и на Базару агроиндустријских производа, осмишљеном да посетиоцима представи достигнућа наших малих произвођача на штандовима и радионицама.

По Стаматовићевим речима, пољопривреда је будућност Србије, па се у складу с тим опредељењем из буџета општине Чајетина ове године издваја 25 милиона динара за спровођење програма подршке пољопривредним произвођачима, у складу са Стратегијом за развој пољопривреде.

Милан Стаматовић

ПРОГРАМ РЕГИОНАЛНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ НА ЗЛАТИБОРУ „АГРОИНДУСТРИЈСКИ ЦЕНТАР ТЕМЕЉ ПРИВРЕДЕ ЗЛАТИБОРСКОГ ОКРУГА“

(3. јун 2019. године, Златибор, хотел „Торник“)

11.00 – 11.30 РЕГИСТРАЦИЈА
УЧЕСНИКА

ИЗЈАВЕ ЗА МЕДИЈЕ

11.30 – 11.40 ОТВАРАЊЕ
КОНФЕРЕНЦИЈЕ

- г-дин **Милан Стамашовић**, председник општине Чајетина
- њ. е. **Јан Лундин**, Амбасадор Краљевине Шведске у Београду

11.40 – 13.00 – ПАНЕЛ I

Тема: **Агроиндустријски центар – темељ локалног развоја**

УЧЕСНИЦИ:

- г-дин **Милан Стамашовић**, председник општине Чајетина
- проф. **Зорица Васиљевић**, редовни професор Института за агрономију, Пољопривредни факултет, Универзитет у Београду
- проф. др **Миладин Шеварлић**, редовни професор Пољопривредног факултета Универзитета у Београду

- г-дин **Радивоје Мишовић**, представник малих произвођача општине Чајетина – произвођач сира „Златне Рудине“
- г-ђа **Драјана Вучећих**, представник малих произвођача општине Лакташи – произвођач ликера од ароније

МОДЕРАТОР: **Јелена Божовић**, новинар Радио телевизије Србије

13.00 – 13.30 ПРЕЗЕНТАЦИЈА I

Тема: **Потенцијали за даљи развој и транзицију млекаре „Наша Златка“ у агроиндустријски центар**

- Пример добре праксе: Млекара „Наша Златка“, село Крива Река на Златибору
- г-дин **Владимир Бојовић**, директор „Еко Аграра“ о пројекту „Од млека са наших планина“

13.40 – 14.10 ПРЕЗЕНТАЦИЈА II

Тема: **назив презентације**

- Пример добре праксе: Агроиндустријски центар са Кипра **Cyprus Agro Industry Center**, г-дин **Крисџос Андреа**, оснивач и извршни директор агроиндустријског центра

14.10 – 15.10 РУЧАК

15.10 – 15.30 ПРЕЗЕНТАЦИЈА III

Тема: **Фер цене у шривини храном – искуства Шведске**

- г-ђа **Кашарина Гилблад**, експерткиња за тржиште роба, оснивач консултантске фирме **Agroscandinavia AB**, саветник Министру привреде и челицима и саветник у Влади Шведске

15.30 – 15.50 ПРЕЗЕНТАЦИЈА IV

- г-дин **Антоније Преновић**, представник малих произвођача из општине Чајетина – произвођач линцура

15.50h – 16.50h ПАНЕЛ II

Тема: **Агроиндустријски центри – конкурентност на тржишту и примена савремених еколошких и научних стандарда**

УЧЕСНИЦИ:

- г-дин **Славоко Лукић**, директор Регионалне развојне агенције Златибор
- г-дин проф. **Зоран Рајић**, редовни професор Института за агрономију, Пољопривредни факултет, Универзитет у Београду
- г-дин **Марко Марић**, представник малих произвођача из општине Чајетина – овчарство
- г-дин **Александар Лейсавић**, Институт за воћарство
- г-дин **Дражено Будмир**, директор Земљорадничке задруге Ливач, општина Лакташи, РС, БиХ

МОДЕРАТОР: **Јелена Божовић**, новинар Радио телевизије Србије

17.00 – 17.20 ЗАКЉУЧЦИ
КОНФЕРЕНЦИЈЕ

БАЗАР АГРОИНДУСТРИЈСКИХ
ПРОИЗВОДА ЗЛАТИБОРСКОГ
ОКРУГА

ПРОГРАМ

3. јун 2019.
Градски трг Златибор

10.00 – 10.15 Свечано отварање
Базара – КУД „Златибор“;

10.15 – 10.20 Поздравна
реч: **Милан Стамашовић**,
председник општине Чајетина

10.20 – 10.30 **Љубивоје
Ршумовић**, песник – „Зар ћемо
дозволити“

10.30 – 11.00 Културно-
уметнички програм: фолклорне
игре, певачка група са Златибора

Едукативне радионице Базара

11.00 – 11.30 Здрава исхрана;
Нутрициониста, Центар Чигота
са Златибора;

12.00 – 12.30 Узгој сирове
конопле и производња
аутохтоних производа од
конопле; произвођач,
Мирослав Ивић;

13.00 – 13.30 Органска
производња – произвођач
лековитог биља, Госпа Томић;

14.00 – 14.30 Како формирати
расадник; Расадник цвећа
Пожега и Боровоје

Шишовић „Покретни жбун“,
руководи ботаничком баштом;

15.00 – 15.30 Пчеларство: увод
у пчеларство; Владан Шкодрић и
медари Љубе Јоксимовић

и Драган Колаковић
16.00 КРАЈ БАЗАРА

Да бављење пољопривредом буде извесно и уносно

Заменик председника општине Чајетина Арсен Ђурић очекује да ће искорак у пољопривреди предвиђен оснивањем Агроиндустријског центра донети значајне користи нашим пољопривредницима.

– Увек је златиборски крај имао чиме да се похвали у области пољопривреде. Наши произвођачи сувомеснатих производа, здраве хране, меса, млека, малина и другог воћа налазе своје место на тржишту. А да би тај пласман и продаја били сигурнији, добро организовани, с мање неизвесности и по бољим ценама помоћи ће оснивање Агроиндустријског центра. Бављење пољопривредом биће онда извесно и уносно, што ће привући многе који имају услове за пољопривредну производњу да јој се озбиљније посвете – каже Ђурић и с тим у вези помиње предстојећи Базар агроиндустријских производа Златиборског округа, који се одржава

Арсен Ђурић

на Краљевом тргу 3. јуна, када и регионална конференција „Агроиндустријски центар темељ привреде Златиборског округа“ у хотелу „Торник“:

– Базар ће бити место представљања производњи и достигнућа у пољопривреди. Ту ће се на двадесетак штандова представити мали произвођачи, неки и уз приказивање својих процеса рада. На посебном делу орга-

низују се едукативне радионице на теме од значаја за агроиндустријску производњу: о здравјој исхрани, узгоју конопље и аутохтоним производима од ње, органској производњи, о формирању расадника и пчеларству. Песник Љубивоје Ршумовић обратиће се окупљенима, а биће приређен и културно-уметнички програм уз наступ фолклора и певачке групе са Златибора –

најављује заменик председника општине Чајетина, додајући да ово дешавање има и туристички значај с обзиром да ће многе госте Златибора привући да виде производе вредних људи из краја у коме се они одмарају.

Када је реч о регионалној конференцији, предвиђено је да на њој о Агроиндустријском центру као темељу развоја говоре стручњаци: професорка Зорица Васиљевић са Института за агрономију, проф. др Миладин Шеварлић, др Александар Лепосавић, проф. Зоран Рајић, те представници малих произвођача Радивоје Мишовић са Рудина, Драгана Вучећих из Лакташа и други. Биће ту истакнути, као примери добре праксе, пословни успеси агроиндустријског центра са Кипра, искуства Шведске, па и добар рад млекаре „Наша Златка“ којој предстоји транзиција у Агроиндустријски центар...

3. В.

Центар за подршку пољопривредницима по европском моделу

„Еко аграр” планира проширење млекаре са садашњег капацитета од 1,5 тона млека дневно на 20 тона, проширење сушаре на капацитет до шест тона, као и изградњу хладњаче капацитета до 100 тона, најављује Владимир Бојовић

Због одличног пословања млекаре у Кривој Реци, у плану општине Чајетина и ПД „Златиборски еко аграр” је проширење њеног капацитета. Али, не само то! Због заинтересованости пољопривредника за сарадњу са „Еко аграром” на откупу воћа и других производа, одлучено је да се у Кривој Реци изгради Агроиндустријски центар.

„Ми смо већ при крају рада на припремању пројекта за велики Агроиндустријски центар који би се налазио на простору сточне пијаце у Кривој Реци. То је нешто што већ годинама имамо у плану”, каже директор „Златиборског еко аграра” Владимир Бојовић и додаје:

„Појавила се потреба за једним таквим организационим обликом пре свега због подршке пољопривредним произвођачима и проширења пољопривредне производње. Ми смо претходних пет година издвајали 40 милиона динара за подршку пољопривредним газдинствима. Такође смо вршили и контролу о реализацији субвенција и учили да се оне, истина, користе за тражене сврхе, али и да се након тога у већини случајева повраћај средстава не користи за даља улагања у проширење производње, већ се сервисирају текући трошкови у оквиру газдинства. Управо из тог разлога се добро показао овај модел са млекарском „Златка”, где имамо пољопривредне произвођаче са територије општине Чајетина који имају сигуран откуп, пласман и цену млеку, а општина заузврат те производе брендира и промовише широм Златибора и региона.”

На темељу овога, „Еко аграр” планира проширење млекаре са садашњег капацитета од 1,5 тона млека дневно на 20 тона. Такође би се

извршило и проширење сушаре на капацитет до шест тона, а у плану је и изградња хладњаче чији би капацитет износио до 100 тона.

С обзиром на недостатак пољопривредне механизације за коју пољопривредници најчешће траже субвенције и на неповољне цене машина, „Еко аграр” има у плану да у новом Агроиндустријском центру омогући услугу изнајмљивања механизације у оквиру тзв. машинског прстена. Круна свега била би изградња дегустационог центра у којем би туристима и посетиоцима Златибора било омогућено да се упознају са традиционалним производима златиборског краја.

„Ова идеја је поткрепљена и искуствима из других европских земаља која функционишу на овај начин, тако подржавајући мале пољопривредне произвођаче. Ми желимо да временом кроз јавно-приватно партнерство укључимо и остале произвођаче, велике произвођаче са наше територије да уђу у акционарско друштво и имају свој удео у овом Агроиндустријском центру, у зависности од вида производње којом се баве”, истиче Бојовић.

Процењена инвестициона вредност центра је преко два милиона евра, али

би послови били рађени етапно. У првој етапи, са којом би се кренуло на лето, радиће се, пре свега, проширење млекаре. Мада неће моћи у старту да се капацитет прошири на планираних 20 тона, али због захтева тржишта као и пољопривредника који су заинтересовани да уђу са „Еко аграром” у кооперантске односе, капацитет ће бар бити дуплиран.

О плановима за изградњу Агроиндустријског центра биће више говора на конференцији која ће се одржати 3. јуна у хотелу „Торник” на Златибору.

Мирјана Ранковић Луковић

Владимир Бојовић

Златиборска линцура међу најцењенијим у свету

„Линцура је мелем за желудац, јетру, а најважније је што може да чека најбољу цену на тржишту, вађење је кад вама одговара а не купцу”, каже произвођач Антоније Прентовић који има плантажу линцуре у Љубишу

Произвођач линцуре Антоније Прентовић одржаће презентацију своје производње на регионалној конференцији „Агроиндустријски центар темељ привреде Златиборског округа” (на Златибору 3. јуна). Он се на плантажи у Љубишу успешно бави производњом линцуре, а ми смо с њим разговарали за „Златиборске вести”.

Антоније Прентовић је родом из општине Чајетина, али како то живот уме да учини, у потрази за послом отишао је даље. Већ дуго ради као лични возач у корпорацији „Самсунт”. Скоро свакодневно путује у Загреб и назад. Али, како каже, ако желите да успете морате да се помучите. Његова супруга се са кћерком преселила у породичну кућу на Златибору где води рачуна о пословима које су покренули, па Антоније тренутно живи на три места: у Загребу, Београду и у Љубишу.

Законом заштићених врста

Већ неколико година има добар разлог што у родном крају борави чешће, а то је плантажа на којој узгаја линцуру, биљку која спада у ред лековитих, али и законом заштићених врста. Зашто баш линцура?

„Сећам се да је деда увек пио ракију са линцуром, рано ујутру пре доручка”, прича Прентовић: „Као лек, говорио је, једна за здравље. Гледао сам тај смешни корен у његовој специјалној флашици за ракију и веровао сам му, јер је увек био здрав и никада није лагао. Наше ливаде биле су пуне те биљке, нисмо је узгајали, расла је дивља и природна, другачија од осталих”.

„Шетао сам тако неколико година после дедине смрти тим ливадама, које су биле зарасле, јер није имао више ко да их ко-

Антоније Прентовић

си. Било ми је тужно да гледам како су неуредне, како више нема ко да их чува, негује и да им се диви. Размишљао сам како бих могао да сачувам успомену на његов рад, вредноћу и угледао цвет линцуре. Одлучио сам да се распитам колико је та биљка заиста лековита. Сазнао сам од стручњака да је мелем

Линцура

за желудац, јетру. Деда је био управу! Могу да сачувам успомену на њега и пробам да је узгајам. Многи су ми тада говорили да је то практично немогуће, јер је биљка дивља и расте тамо где она жели, када жели и како жели. Али био сам упоран и успео сам!”

Плантажа се налази на обронцима врха Чиготе и укупна површина износи нешто више од једног хектара. Плантажа је огледна, рађена по принципу минималног одржавања и бриге о самој биљци. То значи да биљке нису ни једном заливане, нити третиране било каквим средствима. Расту и развијају се у потпуно природним условима.

Веомо је тражена у фармацеутској индустрији

Линцура је изузетно лековита биљка и веомо је тражена у фармацеутској индустрији. Као врста је угрожена и веомо вредна. То је горка биљка (специфична горчина износи 1:1.000.000, што је чини једном од горчих материја у природи) и пронашла је своје место

у гастрономији. Од ње се праве амаро алкохолна и безалкохолна пића, а користи се и као зачин. Златиборска линцура сврстана је у најлековитију и најцењенију линцуру у свету.

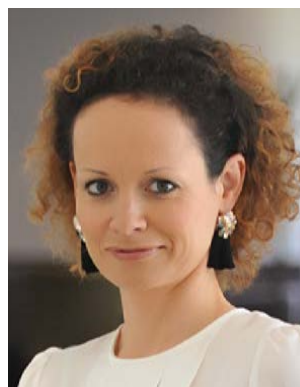
„На крају производног циклуса резултати су више него добри”, каже Прентовић. „Чак 70 одсто засађених расада је успело, док је 20 одсто изгубљено због мања искуства приликом првог сађења. Пласман и цену одређују пословни партнери са којима и подижем плантажу. Међутим, најважније је то што линцура може да чека најбољу цену на тржишту. Наиме, најбољи тренутак за вађење је онда када то вама одговара, а не тржишту или самом купцу. Јер њен корен је под земљом и што је дуже тамо, он више расте и добија на маси, што иде у корист мени као произвођачу. Нема уцена, нема страха, може да сачека и следећу годину, следећег заинтересованог, па чак и ваш следећи нараштај с обзиром да сама биљка може да живи и 30 година под земљом”, завршава Прентовић причу за „Златиборске вести”.

Мирјана Ранковић Луковић

Подизање стубова на последњем делу трасе гондоле

„Назире се крај изградње пројекта века општине Чајетина, реална су очекивања да ћемо се до краја године возити гондолом”, најављује Бојана Божанић

Иntenзивним темпом изводе се ових дана радови на изградњи златиборске гондоле и подижу стубови на последњем делу трасе од међустанице на Рибничком језеру до завршне станице на врху Торника. Радове су у периоду од 21. до 24. маја надгледали представници француске фирме „Помагалски”: менаџер пројекта Филип Верти и техничко лице Матије Паризо.

Поред биласка радова на терену, одржани су састанци са представницима инвеститора, надзора и извођача радова, као и представницима из реда запослених у ЈП „Голд гондола Златибор”. На састанцима су реализовани послови, потом план и динамика за преостале радове, а акценат је стављен на тренутно постављање 17 носећих стубова од међустанице до завршне на врху Торника. Посао је, у оквиру конзорцијума, поверен фирми „Амига” д.о.о из Краљева, специјализованој за извођење свих врста грађевинских, електроенергетских и машинских радова на тешко приступачним теренима, која је била, уз МПП „Јединство”, носилац послова на подизању 19 стубова од почетне до међустанице. Уколико буде потребно, с обзиром да се ради о захтевном терену, анга-

жоваће се хеликоптер, а француски експерти ће бити присутни и приликом ове фазе градње.

Разговарало се и о преосталом делу опреме која се налази у Француској: дупла ужетњача за међустаницу и четири котура кабла, који су тешки по 45 тона и подлежу свим правилима за транспорт специјалног терета, од којих ће први средином јула бити допремљен на Златибор. Одређене су и локације где ће бити складиштени до монтаже и момента уплитања пре постављања на инсталацију гондоле. Ужетњача

ће бити на локацији у наредних десетак дана.

Француски експерти су део посла обавили у складишту у Бранешком пољу, на издвајању опреме за стубове до последње станице и селектовању опреме за међустаницу. Овом приликом проверили су сву складиштену опрему, те истакли да је опрема у гарантном року, чувана у прописаним условима и као таква спремна за монтажу уз постојеће сертификате и атесте. Једна од тема састанка било је напајање гондоле електричном енергијом, дефинисана је локација за трафо-станицу у непосредној близини међустанице.

Последња, пета грађевинска дозвола која се односи на изградњу међустанице на Рибничком језеру очекује се врло брзо, како би се радови одвијали у континуитету. У споразуму са „Скијалиштима Србије” де-

финисано је измештање успињаче сидро „Бандера” и активности на том пољу одвијају се по плану.

– Назире се крај изградње пројекта века општине Чајетина, реална су очекивања да ћемо се до краја године возити гондолом. Велики труд и енергија уложени су у цео пројекат од стране општине Чајетина, целокупног руководства и запослених у јавном сектору, али и уз подршку грађана који су као и ми веровали у пројекат – истиче директорка ЈП „Голд гондола Златибор” Бојана Божанић.

У перспективи Јавно предузеће „Голд гондола Златибор” очекује ангажовање на другачијим пословима, конкретно на обликовању понуде једног новог туристичког производа кроз возњу најдужом панорамском жичаром на свету, по којој ће Златибор бити препознатљив.

– До сада смо се бавили пословима организације, промоције, изградње, надзора, припреме документације и терена, праћењем извођења радова... Предстоји нам озбиљан рад на изради додатних забавних садржаја у оквиру почетне, међустанице и завршне станице гондоле. Посетиоцима панорамске жичаре понудићемо бројне нове атракције, како би искуство вође гондолом било незаборавно. На завршној станици на врху Торика, у склопу додатних садржаја, налазиће се и видиковач који ће својом јединственошћу бити довољан повод да се туристи провозају до последње станице. И, свакако, још пуно тога – најављује Бојана.

У наредном периоду предстоји изградња управне зграде ЈП „Голд гондола Златибор” у склопу почетне станице, као и уређење околног простора. Значајно је напоменути да ће експерти француске фирме „Помагалски” бити присутни у фази пуштања у пробни рад жичаре који подразумева период од седам до девет недеља. Њихово искуство у овом послу је примарно и биће од великог значаја. Пропратиће и обуку запослених како би све технички и кадровски било спремно за почетак рада гондоле.

З. В.

Стубове хеликоптером на врх Торника

Матије Паризо, експерт француске фирме „Помагалски”, истиче да му је велико задовољство кад види да се пројекат изградње златиборске гондоле након четири године ближи крају: – У наредном периоду чека нас доста посла, пре свега на изградњи међустанице и постављању носеће сајле, што ће због њене дужине бити посебан изазов. Планирам свој повратак на Златибор у трећој недељи јуна, када нас очекује изградња најтеже деонице стубова

гондоле на успону до врха Торника, чија ће се монтажа највероватније вршити уз помоћ хеликоптера. Безбедност радника у овој фази је приоритет, јер се ради о веома неприступачном терену са великим висинским разликама које је потребно савладати. Видим да извођачи имају добро припремљен план и тим за овај посао, што ми даје додатну сигурност у брзу реализацију овог пројекта – изјавио је Паризо.

Херцег Нови у знаку златиборске традиције

Туристичка организација Златибор након успешног наступа на Сајму туризма у Бањалуци наставља са промотивним активностима у региону. У петак 17. маја предстојећа летња сезона најављена је у Херцег Новом, одакле традиционално на Златибор долази велики број туриста.

Најпре је ТО Златибор на презентацији за медије и тулоператоре представила туристичку понуду планине, а затим је на Тргу Ни-

коле Бурковића у центру Херцег Новог организована промоција уз традиционалне игре златиборског краја, дегустацију гастрономских специјалитета и домаће ракије. Презентацији Златибора у Херцег Новом, поред великог броја представника медија и туристичких агенција, присуствовао је и конзул Републике Србије у Херцег Новом Зоран Дојчиновић.

Становници Херцег Новог и околине, као и туристи који су на црногорском приморју

већ у великом броју, били су веома заинтересовани за забавне садржаје, понуду активног туризма и могућност одмора у златиборским селима. Уз добар залагај и фолклор, који је привукао велику пажњу, сви присутни на тргу информисали су се о ценама хотелског и приватног смештаја, понуди туристичких агенција и садржајима који употпуњавају туристичку понуду најпосећеније српске планине.

Т.О.З.

Златибор представљен и у Требињу

Промотивне активности Туристичке организације Златибор настављају се најавом летње туристичке сезоне у срцу Херцеговине, у Требињу. На главном градском тргу, под осунчаним платанима, Златибор је фолклорним перформансом и укусним деликатесима грађанима и туристима Требиња дао пуно разлога да овогодишњи летњи одмор проведу на најпосећенијој српској планини. На платоу испред Туристичке организације Требиње највише пажње привукао је фолклорни наступ културно-уметничког друштва, а уз наше сувомеснате производе и домаћу ракију присутни су се упознали са садржајима и активностима које их овог лета очекују на Златибору.

Велики број странаца који су у туристичкој посети Требињу заинтересовао се за посету „златној планини“, а посебно су били одушевљени начином на који је промовисана понуда планине. Гости из Републике Српске, заједно са Црном Гором, традиционално су најбројнији туристи на Златибору, па се и ове године очекује повећање броја гостију са овог тржишта.

Т.О.З.

Урађен је кров, електронсталација, купатила, подови, изолација, замењена столарција...

Реконструкцијом добили енергетски ефикасну школу

Обимним радовима споља и изнутра обновљена чајетинска школа, предстоји реконструкција ОШ „Саво Јовановић Сирогојно”

У години када обележава 132. године постојања, Основна школа „Димитрије Туцовић” Чајетина након вишемесечне реконструкције добила је нови изглед. Објекат је у потпуности преуређен, модерно опремљен свим наставним средствима и у потпуности прилагођен потребама ученика и наставника.

Са реконструкцијом се кренуло 27. јула прошле године. Рок за завршетак радова био је 120 дана, али је, због додатних радова и потешкоћа, продужен до Нове године. Извођачи су уговорене обавезе испоштовали, с тим што су због зиме поједине послове, као што су фуговање на листелама, завршили са првим пролећним данима.

„Урађена је реконструкција и споља и изнутра. Добили смо једну модерну школу где је енергетска ефикасност висока, тако да ће се трошити много мање енергената. Урађен је кров, електронсталације, купатила, подови, изолација, замењена је столарија. Добили смо, тако-

Милан Коружић и Мирослав Ђокић

рећи, нову школу”, каже Мирослав Ђокић, просветни инспектор Општинске управе Чајетина.

Због додатних, непредвиђених послова који се често дешавају при оваквим реконструктивним подухватима, вредност радова премашила је уговорену, те је укупна инвестиција, коју је финансирала Канцеларија за управљање јавним улагањима, стајала око 55 милиона динара. Општинска управа Чајети-

на била је у обавези да оформи стручни надзор.

„Стручни надзор контролише квалитет изведених радова и имамо пуно поверење у њега. Остали су да се заврше још неки детаљи које је комисија, састављена од представника надзорног органа и инвеститора, наложила извођачу радова да исправи. То су, углавном, мањи радови који неће захтевати пуно времена и неће угрозити обављање наста-

ве”, истакао је Милан Коружић из ОУ Чајетина, похваливши сарадњу са извођачима и Канцеларијом за јавна улагања.

Пре школе у Чајетини урађена је реконструкција ОШ „Миљковић Боровић”, издвојено одељење у Шљивовици. Сличне инвестиције, по речима просветног инспектора Мирослава Ђокића, планиране су и на другим школским објектима.

„Припремамо пројектну документацију. Имамо тим у општини који се бави припремом документације, пројектима и конкурисањем. Оно што нам предстоји је ОШ „Саво Јовановић Сирогојно”. Ту се пројектује фискултурна сала, нова котларница, трпезарија, припрема озбиљна реконструкција. Вредност радова је далеко већа него у овом случају”, наглашава Ђокић.

Како он додаје, на листи приоритета је завршетак фискултурне сале на Златибору. Недавно расписани тендер није успео па се његово поновно расписивање очекује наредних дана.

Драгана Росић

Школа у новом руху обележила 132. рођендан

„ОШ „Димитрије Туцовић” је реконструисана током школске године и сви смо задовољни јер сада имамо јако лепе услове за рад”, каже директорка школе Милка Васиљевић

Основна школа „Димитрије Туцовић” Чајетина обележила је свој дан пригодном свечаношћу која је организована у чајетинском Дому културе. Носиоци програма били су ученици који су овом приликом представили своје успехе из различитих области, на понос ове образовне установе, родитеља, али и њих самих.

Иза целокупног програма, који је поводом обележавања Дана школе осмишљен нешто другачије него претходних година, стоји тим за културне активности школе. Његови чланови су се максимално потрудили да публици приреде посебан ужитак, кроз представљање ученика чији успеси су вредни пажње.

„Пробали смо да будемо мало другачији, зато што се сваке године очекује нешто ново за Дан школе. Деца су глумила водитеље, а циљ је био да се представе талентована деца наше школе. Били су заступљени и спортисти (зимски спортови, пливање, стреличарство, борилачке вештине...). Причали смо о уметности, па смо имали и једну плесну тачку. Бавили смо се нашом талентованом децом која су јако pamетна и успешна”, каже наставница српског језика Ксенија Бојовић.

Разлога за задовољство има

Милка Васиљевић

и директорка школе Милка Васиљевић. Каже да је протекла година за ову установу била посебна, али и тешка, јер ју је обележила потпуна реконструкција школског објекта.

„Школа је реконструисана током школске године, а ми нисмо прекидали са радом. Било је јако тешко, али изборили смо се. Овом приликом се захваљујем деци и драгим колегама на стрпљењу, али и родитељима који

су показали максимално разумевање за све то што ми радимо. Наравно, сада смо добили нови објекат, ново савремено рухо. Сви смо задовољни јер сада има-

Фото Никит

мо јако лепе услове за рад”, каже директорка ОШ „Димитрије Туцовић”.

Милка Васиљевић додаје да су на супрот отежаним условима рада ученици постизали завидне резултате на различитим врстама и нивоима такмичења:

„Посебно ми је драго што су учествовали на разним конкурсима, такмичењима и смотрема које су ван министарства, што није обавезно. Ученици су креативни, вредни и радни. Било је ту и пар међународних такмичења, што ме посебно радује. Да не помињем и републичка такмичења на којима су учествовали наши ученици и на достојанствен начин презентовали рад наше школе. Имамо и доста ученика који се активно баве спортом, имају запажене резултате и обећавају да ће бити познати спортисти”.

Као што и доликује, прослава 132. рођендана употпуњена је гашењем свећица на рођенданској торти, а свечаност је завршена наступом чланова Културно-уметничког друштва „Златибор”.

Овом догађају претходила је додела диплома најбољим ученицима за резултате које су постигли током школске године уприличена у Библиотеци „Љубиша Р. Ђенић”.

Драгана Росић

Фото Никит

Фото Никит

Свака част школи у Мачкату за „Читалиће”

То је рекао Љубивоје Ршумовић на завршници овогодишњег пројекта „Читалићи”, чији је домаћин била ОШ „Миливоје Боровић”

Основна школа „Миливоје Боровић” у Мачкату била је домаћин завршнице овогодишњег пројекта „Читалићи” која је окупила око 100 школа из Србије. На школском терену у Мачкату било је постављено око 30 маштовитих штандова где су учитељи, наставници, ђаци и песници за децу, родитељи и други посетиоци, могли да уживају у представљању најпопуларнијих књижевних јунака, што је била тема „Читалића”.

Маја Радоман Цвјетићанин, ауторка пројекта „Читалићи” који са успехом опстаје и расте већ осам година, рекла је: – Славимо књигу, дружимо се и захваљујемо се домаћинима, општини Чајетина и ОШ „Миливоје Боровић” која нам је омогућила да се сви овде окупимо. Током године правили смо дигиталне часописе, дружили се са децом из српске дијаспоре, а позвали смо и наставнике да у школама раде огледне часове на поменутој тему, пратили све током школске године и сада смо дошли

да поделимо награде најбољима и да слаavimo.

Оно што је импозантно у самом пројекту „Читалића” јесте то што је он у осмој години постојања окупио око 7.000 деце; њих око 6.000 радило је тестове на школском нивоу, а овај завршни тест је решавало око 140 њих. За такмичење је селекцију прошло 500 дневника, око 40 радова из дијаспоре (од Канаде до Аустралије) и око 20 дигиталних часописа.

О манифестацији домаћин песник Љубивоје Ршумовић је рекао: – Када видим како се зове манифе-

стација и овај симбол на позорници, отворену књигу, морам да помислим да ће свако ово дете које види и књиге и писце на једном месту целог живота волети књигу, читати, и да ће тако победити оно чега се данас сви плаше: оне мале справице таблете, мобилне, игрице... Јер књига је вековна тековина људске цивилизације. Леп је дан и све је лепо, посебно ова деца обучена у литерарне јунаке. Често питају: како би могли да наговоримо децу да више читају? Управо овако! Треба организовати овакве

скупове, и свака част школи у Мачкату која је ово приредила!

На манифестацији су се са малим „читалићима” дружили писци: Власта Ценић, Виолета Јовић, Владимир Андрић, Бошко Ломовић, Гордана Тимотијевић, Милоје Радовић, као и завичајне песникиње Мирјана Ранковић Луковић и Љиља Андрић, а програм је водио Милош Паовић, глумац Александар аматерског позоришта.

„Био је ово велики подухват за једну малу сеоску школу”, рекла је Ана Ристановић, директорка школе: „Али захваљујући тимском раду свих запослених у школи и сарадњи са родитељима, као и свим другима који су нам изашли у сусрет – а то су: библиотека „Љубиша Рђенић”, КЈП „Златибор” и хотел „Златиборска ноћ” Бела Земља – „Читалићи” су у потпуности успели. Из Мачката смо испратили истински задовољне госте: учеснике, писце, посетиоце... Ово је била својеврсна промоција једне чајетинске школе, а самим тим и општине Чајетина”. **М. Р. Л.**

Завршна приредба предшколаца

Традиционалном манифестацијом на спектакуларан начин испраћена је још једна генерација предшколаца. Завршна приредба ПУ „Радост” одржана је у чајетинском Дому културе. Представници свих васпитних група из матичног одељења ПУ „Радост” и издвојених одељења спремили су разноврстан програм. То је за њих био

посебан изазов, као и за васпитаче који су се максимално потрудили да се деца исказају у најбољем светлу, за шта им је било потребно око месец дана припрема. Костими, специјално израђени само за ову прилику, одабир музичких нумера, вештина и склад покрета, као и аплаузи, осмеси и понека родитељска суза радосница, само

су део слике која је красила Дом културе. Деца су се на јединствен начин опростила од вртића, места сигурног, здравог и безбрижног одрастања. Сада крећу у један самосталнији живот који са собом доноси обавезе и одговорности. На јесен их очекује школа, а ми им желимо много успеха.

Д. Росић

На златиборској „џипијади” 150 возила

Траса водила кроз
идиличне и скривене
просторе Златибора

Златиборска „џипијада 2019.” одржана је 18. маја у организацији 4x4 клуба „Авантура Златибор” и уз подршку општине Чајетина и предузећа „Аутостајд” из Чачка, другу годину заредом. Мајска субота и лепо време после дужег прохладног и кишовитог периода, као и теже приступачни а предивни златиборски крајолици уприличили су да „џипијада 2019.” окупи преко 350 учесника и ентузијаста авантуре „off-road” вожње из Србије, БиХ и Црне Горе у више од 150 теренских возила и пружи изванредне услове да се осете све дражи једне овакве манифестације.

Траса овогодишње „џипијаде” била је делимично измењена у односу на прошлого-

дишњу и прилагођена већем броју учесника, као и сложенијим условима терена, али и ове године водила до идиличних и скривених кутака „златне планине”.

Старт је био са платоа испред хотела „Зеленкада” и водио преко Семегњевске горе и Јабланице уз доручак у природи и трубаче. Према Чавловцу и Виогору уз нестварне видиковце према Мокрој Гори и места панораме кроз које се могла сагледати једна сасвим другачија перспектива Златибора од уобичајене и осетити сама срж и дух планине. Да би се до поподневних часова учесници вратили на почетну тачку, где је организован ручак уз дружење и дељење утисака.

Т.О.З.

У акцији „102 као 1” чистили слив Црног Рзава на Водицама

У оквиру акције „102 као 1” спроведено је чишћење слива реке Црни Рзав на Водицама од стране деце из Основне школе „Димитрије Туцовић” у организацији Службе за ванредне ситуације општине Чајетина и Зеленог савета.

Акција чишћења „102 као 1” спроводи се у 18 општина и градова у сливу Западне Мораве са циљем да се смањи ризик од настанка катастрофа, уз обележавање пет година од великих поплава у Србији.

„Људи су, вероватно поучени искуством од те велике поплаве која се десила 2014. године, предузели неке ствари. И ово је, између осталих, једна од тих акција, да би се предупредиле и спречиле катастрофе у сливовима река. Поплаве углавном настају због неодржавања обала и гомилања отпада који стварају бране, препреке и изливање реке”, каже Александар Анђић из Службе за ванредне ситуације општине Чајетина.

У акцији су као волонтери учествовали ученици осмог разреда школе „Димитрије Туцовић” из Чајетине и са Златибора.

Акција има и наглашен еколошки карактер са циљем очувања чисте животне средине па је учествовао и недавно основани Зелени савет општине Чајетина.

„Желимо да ово подручје очистимо од отпада који се овде налази, јер сама акција и јесте да се сви сливови очисте како не би долазило до поплава и сличних ситуација које су се дешавале претходних година. Желимо да унапредимо животну средину и околину у којој живимо. Зато и постоји Зелени савет и пружаће подршку оваквим ситуацијама, којих ће у будућности бити још”, каже Данка Николић из Зеленог савета.

Околина Црног Рзава је чишћена и у ранијим акцијама, а из организација које су учествовале у акцији „102 као 1” поручују да ће се покренути нови подухвати на чишћењу осталих локација на територији општине Чајетина.

З. В.

Црква у Кривој Реци у духу вековног наслеђа

„Изградња је започета 2006. године, десет година касније је освећена и сад се овде, бар једанпут месечно, служи света литургија”, каже протојереј ставрофор Радојица Васиљевић

Црква у Кривој Реци посвећена је Светој великомученици Марини или Огњеној Марији и слави се 30. јула по новом или 17. јула по старом календару. Овај разговор смо водили управо на дан храмовне славе.

„Данас прослављамо Свету великомученицу Марину и било је доста побожног народа, као и свештенства”, обратио нам се протонамесник Мирослав Неђић, старешина цркве. „Дошавши 2014. године затекао сам овде цркву у изградњи, мада је све ту било прилично довршено, само је требало још да се обаве неки завршни радови. Међутим 2016. године преосвећени владика Јустин долази и освећује овај храм, тада благосиља фрескописање овога храма. Фрескопише нам Јелена Гускић Петровић, сликарка из Ужица. До сада је осликан приратни и олтарски део”.

„Ова црква скоро је подигнута” започиње причу протојереј ставрофор Радојица Васиљевић: „Изградња је започета 2006. године, десет година касније је освећена и сад се, бар једанпут месечно, служи света литургија. Било је мишљења да се обнови црква брвнара која се налазила на граници са Мушветам, где је она била до 1852. године када је зидана црква Св. пророка Илије

у Мачкату. Тада су у Мачкат пренете фреске иконостаса које се и данас чувају у тој цркви. Ипак превагнуло је мишљење да црква буде у центру села где је некада била општина криворечка. У цркви у Мачкату још увек стоји крст општине криворечке. Градња цркве текла је лако, доста је помогла друштвено-политичка заједница, а и појединци су значајно помогли да се приведи освећењу овај свети храм. Приведен је крају, још има фресака да се уради, али ако Бог да, ја рачунам да ће и то ускоро бити завршено”.

Свештеник као старешина цркве је дужан да организује све радове. Није проблем саградити, већ одржати цркву. Свештеници који су провели век на парохијама најбоље знају колико је тешко одржавати те сакралне објекте.

Ако су цркве градили наши дедови, преци, наша је дужност да их одржавамо. Ако смо ми градили опет је наша дужност да их одржавамо, да нашој деци

оставимо у добром стању како би и они сутра наставили да раде као што смо и ми радили.

На улазним вратима цркве се види необично осликано недремљиво око, то јест Господ који свагда бдије над свима нама. У олтарском делу је Мајка Божја, заштитница небеса и заштитница нас овоземаљских смртника. Планира

се израда фреске Св. Илије са гавраном у природној величини и осталих светитеља које народ слави.

Криворечки народ је побожан. Долази сваке недеље у храмове, редовно се исповедају, причешћују и моле Богу. Нарочито овде у Кривој Реци сваке младе недеље је света литур-

гија. Народ долази у великом броју. Нарочито из Криве Реке, али и из Ужица, Мачката, Беле Земље, Златибора, Чајетине.

Храм је пројектовао Бранко Игњатовић, архитекта са Златибора. Иначе је носиоца Ордена Светог Саве другог реда.

„Прво смо тражили место за изградњу, па смо се договорили да ова позиција овде најбоље одговара. Моја архитектура је таква да се наслања на византијско грађење, на стару рашку школу, више волим манастирски изглед храмова него модеран. То је грађевина зидана од цигле и сиге, добро је постављена и добро је грађена, а главни мајстор неимар био је Радисав Богдановић, који је са мном направио неколико цркава у периоду 2000. – 2015. година. Моји храмове не личе на друге храмове. То је једна басма која се наслања на уписани крст која се осећа и изнутра и споља. То ми је један од услова кад пројектујем и не одступам кад размишљам о томе. На улазу у храм сам сместио са једне стране звоник, а са друге простор за паљење свећа. Морам

да се наслањам на архитектуру која је у овом поднебљу у нашем наслеђу, јер ако одемо онда смо изгубили ту везу са прошлошћу, са нашим ранијим градитељима”, додао је архитекта Игњатовић.

Председник Грађевинског одбора за изградњу цркве био је Илија Јелесијевић, учитељ у пензији, који је својим залагањем много допринео. Нажалост Илија није више међу нама, упокојио се почетком ове године. Такође је био и активни члан црквеног хора цркве у Мачкату.

Свакако треба похвалити и криворечке домаћине, који након сваке свете службе за све вернике организују прикладну закуску и пиће.

Мирослав Весовић

„Криворечки народ је побожан. Долази сваке недеље у храмове, редовно се исповедају, причешћују и моле Богу”

Прва литургија у цркви у Алином Поточу

Рацо Дабић

Присуствовао и Рацо Дабић, који 45 година живи у Аустралији, за градњу ове цркве он је с пријатељима донирао 6.000 аустралијских долара

Рацо Дабић, који већ 45 година живи у Аустралији у Сиднеју, један је од активиста за прикупљање донација за изградњу цркве у Алином Поточу. „Уз благослов владике Силуана, моја црквено-школска општина где сам ја члан Светог Саве у Флемингтону, отац Саша Чолић и моји пријатељи у том црквеном одбору донирали смо 6.000 аустралијских долара. То је донација за овај наш велелепни храм који се гради”.

Старешина цркве отац Драгиша не крије одушевљење и радост поводом ове светковине: „Желим да поздравим све мештане Алиног Потока, да им

честитам храмовну славу и да се заједно сви духовно радујемо овоме дану. Да молимо Господа да нас сваке године буде све више”.

Домаћини храмовне славе за

наредну годину биће Радомир Дабић и Крста Петровић, који су добили свој део колача, са жељом да нас догодине буде у још већем броју.

М. Весовић

Цркви у Алином Поточу, посвећеној Преносу моштију Св. оца Николаја, 22. маја је одржана прва света божанствена литургија. Том приликом, уз саслуживање свештенства нашег краја, присуствовали су многобројни верници, како из самог села, тако и из околине.

Литургију су служили отац Милан Мијаиловић и отац Александар Ђуричић. На радост старешине цркве оца Драгише, храм је био пун. Ово је прва литургија која се служи у овом храму, а славу за ову годину узели су Дарко Никетић и Наташа Дабић.

Након литургије присутнима се обратио отац Милан: „Ево, сабрани у име Свете Тројице, Оца, Сина и Духа светог, под сводовима овога храма принесмо Господу нашу бескрвну жртву коју Он претвори духом својим светим у истинско тело и у његову истинску крв”.

Најбоља јагњетина и принцес крофне у кафани „Бајо“

„Имам госта из Швајцарске који кад дође у Србију по пет пута посети нашу кафану и увек оде презадовољан. Долазе нам гости из целе старе Југославије”, прича Милорад Шопаловић

Милорад Шопаловић и Благоје Бајо Шопаловић су браћа, рођени управо у Мачкату. Сви њихови преци су Мачкаћани, то је једна стара фамилија из овог села. Позната кафана поред пута коју је направио њихов деда Витомир 1928. године, коју сада води Милорад са ћеркама Јеленом и Диком, ради веома успешно. То је стара кафана „Бајо”. Јер у Мачкату постоји још једна новија, национална кућа „Бајо”. Наиме, и једну и другу кафану Милорад и Бајо су заједнички правили и онда се поделили.

Посао су браћа водили заједнички, поред тога бавили су се и

сточарством, првенствено Милорад. Имали су своју стоку, краве, овце, свиње. Производили су сир, кајмак, млеко, тако да су све то пласирали кроз кафану. Имали су у потпуности домаћу кухињу. Одмах поред кафане налази се роштиљ где се највише пеку јагњад, која су и главни специјалитет кафане.

У кафану се долази наменски. Многи туристи који крену са мора не једу нигде до Мачката. Исто тако из Новог Сада – прва дестинација и одмориште им је Мачкат. И тако је са свих страна. У целој Србији, а и даље од ње, сви знају за мачкатске кафане, у којима се једе најбоља печена јагњетина.

„Имам госта из Швајцарске који кад дође у Србију по пет пута посети нашу кафану и увек оде презадовољан”, прича нам Милорад. „Редовно нам долазе гости из Хрватске, увек се обрадујем кад

видим хрватску регистрацију. Једном су ми дошли људи из Босне са намером само да ручају и након мало дуже седељке вратили су се кући. Исто тако се десило и са гостима из Београда. Долазе нам гости из целе старе Југославије”.

Долазили су и многи политичари, глумци, естрадне звезде и друге познате личности. Укуси старе кафане „Бајо” неодољиво привлаче и најпознатије.

Ова кафана је изграђена у етно стилу. Сав унутрашњи ентеријер украшен је дрветом и уметнич-

ким сликама. Поред јагњећег печења које је специјалитет куће, ресторан „Бајо” нуди специјалитете са роштиља, јагњећу и телећу чорбу, јагњећу сармицу, комплет лепињу, као и златиборске специјалитете: кајмак, сир, пршуту. Поред тога нуди се качамак и домаћа пита. Овде је традиционална домаћа кухиња.

Ресторан је временом дограђиван, тако да данас са терасом може да прими до 150 гостију. Поред тога, у оквиру ресторана налази се једно етно домаћин-

ство од осам вајата изграђених у традиционалном стилу од дрвета, покривених каменим плочама. Гости долазе преко читаве године, управо због мира и тишине које пружа само место.

„Највећи успех нашег пословања је да се гости који једном дођу обавезно враћају”, објашњава Јелена. „Оно што је вредно нагласити, а нисмо рекли, то су принцес крофне. Као што Беч има моцарт кугле, тако наш ресторан има принцес крофне. Ко их једном проба не може да замисли ручак без принцес крофне”.

Ова породица, са великом традицијом, успешно ради овај посао. Милорад са ћеркама Јеленом и Диком успева да изађе у сусрет како домаћим, тако и страним посетиоцима. Кафана „Бајо” у Мачкату ради добро и још дуго времена оправдаваће поверење својих гостију.

Мирослав Весовић

Гондола ће бити пун погодак

Позната певачица која пева „Златиборске зоре” каже да њу за Златибор углавном вежу људи, ваздух и храна

Кад је на Златибору, Ана Бекута је на свом терену: родом је из оближње Прибојске Бање (рођена као Нада Полић) и у Прибоју је завршила гимназију, драг јој је цео наш крај, а свуда се и сада пева њена позната песма „Златиборске зоре”.

Почетком маја је одржала успешан концерт у СЦ „Златибор” и својим хитовима („Успомене”, „Ти ми требаш”, „Зашто ме ниси будио”, „Ја нисам рођена да живим сама” и другим, наравно и песмом „Златиборске зоре”) одушевила најверније обожаваоце. Разговарали смо с њом о Златибору, њеној блискости и вези са овом планином.

– Оно што ме веже за Златибор су углавном људи, ваздух и храна. Овде су најлепши и најбољи људи, ту је увек пре свега дружење и пријатељство, а зна се колико вре-

де златиборски ваздух и одлична храна. Шта вам више треба за савршен одмор на овој планини – изјавила нам је Ана Бекута.

На питање да ли ће се провозати златиборском гондолом када ускоро буде завршена, по-

” Родом је из оближње Прибојске Бање (рођена као Нада Полић), у Прибоју је завршила гимназију, драг јој је цео наш крај. Почетком маја одржала је успешан концерт у СЦ „Златибор” и одушевила обожаваоце ”

пуларна певачица одговара потврдно, рекавши да је то веома занимљив пројекат и да ће гондола бити пун погодак.

Пре овог концерта Ана Бекута је са својим партнером Милутином Мркоњићем прошетала центром Златибора. Занимљиво је поменути да је ова љубав „озваничена” пре седам

година баш на Златибору, на концерту одржаном на Краљевом тргу. – Богу хвала, ја сам срећна и задовољна. Седам година то траје и хвала небесима – рекла је о тој вези Ана.

Питали смо је да ли у овом тренутку можда размишља о

ко име узела 1985. на предлог Предрага Вуковића Вукаса (јер је тада на сцени било више Нада које су се бавиле народном музиком). Те године снимила је и свој дебитантски албум под називом „Ти си мене варао”. У дугој и богатој каријери која је уследила снимила је укупно 19 албума (најновији прошле године под називом „Име среће”) и осам синглова.

Ана Бекута је добитница Повеље Културно-просветне заједнице Србије за допринос народној музици (2015.), признања „Нај жена 21. века” у области народне музике (2016. године), а 2018. Савез естрадно-музичких уметника Србије доделио јој је награду за животно дело. Њена песма „Веселац” изабрана је за једну од 60 најлепших песама наше народне музике.

С. А.

неком новом албуму. Одговорила је одречно: – Не, за сада не размишљам. Још се свуда слуша овај који је релативно нов. Сматрам да је рано да мислим о неком наредном.

У биографији Ане Бекуте пише да је први певачки ангажман имала 1980. године, те да је садашње уметнич-

Празнична уживања и уранак на Златибору

Током ускршњих и првомајских празника на најпосећенијој планини Србије дневно је боравило око 25.000 гостију

Најпосећенија српска планина Златибор дочекала је и током претеклих првомајских празника многобројне домаће и стране туристе, а њена позната излетишта Водице, Тић поље, Око, подножје Чиготе и Торника, Рибничко језеро већ од раних јутарњих часова била су пуна посетилаца који су изашли на уранак. Променљиво време ипак није утицало на расположење посетилаца „златне планине“. Док су једни роштиљали на Водицама, други су искористили време да посете оближње локалитете: Стопића пећину коју је за време празника посетило 4.500 људи, затим Музеј „Старо село“ у Сирогојну, Гостиљски водопад... У Ски центру „Торник“, на деветом километру од туристичког центра Златибора, љубитељи природе могли су да уживају у изузетном погледу са жичаре за панорамско разгледање. Такође, посетиоци су били заинтересовани и за излет до Мокре Горе, где је током празника музејски воз „Ћира“ возио три редовне и три ванредне возње „Шарганском осмицом“.

Гости Златибора су нам рекли да на овој планини уживају увек, без обзира на временске прилике, и да им овде, уз изузетну природу, прија када су у друштву са породицом и пријатељима. Празнике на Златибору задовољно су дочекали и хотелијери, јер је попуњеност смештаја у хотелима била изнад 95 одсто, а бројем гостију и резервисаних ноћења задовољни су и издаваоци приватног смештаја. На Златибору је током ускршњих и првомајских празника дневно боравило око 25.000 људи. За оне који воле активан планински одмор, све пешачке и бицикличке стазе као и видиковци на околним врховима били су уређени и доступни. Омиљена релација за шетњу на Златибору и овог пута је била „стаза здравља“, која води од центра Златибора до познатог споменика на Шуматном брду. Дуга око два километра, без великих успона и лагана за ходање, погодна је за рекреативну шетњу и младих и старих, како здравих тако и оних који су по здравље дошли на „Златну планину“.

T.O.3.

Међународни „Првомајски турнир“ окупио фудбалске таленте

Током празничних дана на Златибору, уз шетње и уживања многобројних гостију, играо се и фудбал. На теренима „Палисада“ поред магистрале млади фудбалски таленти надметали су се на седмом међународном „Првомајском турниру“, који традиционално организује ОФК „Црвена Звезда Златибор“.

Овогодишње издање „Првомајског турнира“ обележиле су селекције београдског „Чукарничког“. Тим из престонице освојио је три победничка пехара, два друга места и једно треће.

„Чукарнички“ је у годишту 2006. у финалу био успешнији од ОФК „Пожеге“, док је њихова Ц селекција у овом годишту дошла до трећег места. У годину дана млађој конкуренцији (2007.) Београђани су у финалу са 2:0 победили „Црвену Звезду Златибор“, док је треће место припало ужичком „Јединству“, које је на пенале било успешније од НК „Нафташ Иванић“. И у финалу годишта 2010. „Чукарнички“ је победио „Цр-

вену Звезду Златибор“ (2:0), голови-ма у завршници меча, док је „Слоги“ из Бајине Баште припало треће место.

Домаћин „Црвена Звезда Златибор“ освојио је пехар у годишту 2009. победом у финалу над ОФК „Црвенка“ (2:0), док је треће место припало екипи „Младости“ из Прељине. После великог преокрета победнички пехар у годишту 2008. припао је „Вележу“ из Мостара, који је са 2:1 у финалу победио „Чукарнички“, док је бронзана медаља припала „Аполону“. У годишту 2011. тријумфовао је ФК „Болесников“ из Новог Сада, док је у годишту 2012. најуспешнија била „Црвена Звезда Београд“.

О томе колико је конкуренција на овом турниру била јака говори и чињеница да локалне школе фудбала, ФК „Чајетина“ и ФК „Златибор“, које су претходних година на овом такмичењу остваривале запажене резултате, ове године ни у једном годишту нису успеле да прођу групну фазу такмичења.

И. Ј.

Чајетински пољопривредници на новосадском сајму

Општина Чајетина у сарадњи са „Златиборским еко аграром“ и ове године организовала је бесплатан превоз на 86. Међународни пољопривредни сајам у Новом Саду, где је тим поводом ишло 50 пољопривредника са територије општине Чајетина. Пољопривредници су, као и ранијих година, били у могућности да пропрате широку понуду на самом сајму, од механизације, опреме у пољопривреди, приплодне стоке до нових технологија и иновација у пољопривреди.

„Велико интересовање пољопривредника било је за пољопривредне машине, и то првенствено косачице, фрезе, балирке, роло балирке, увијаче бала и мешаоне. Ни интересовање према тракторима није изостало, а оно што је било видно је да су цене у понуди у зависности од марке биле различите. Па тако код трактора сличних или истих карактеристика цене су се разликовале од 20.000 до 30.000 евра. Свеукупно гледано, пољопривредници су показали интересовање за набавку нових машина и опреме, а како и сами кажу, доста полагају наду у субвенције које даје локална самоуправа као и држава последњих година“, каже Иван Гујаничић из „Еко аграра“. Што се тиче приплодне стоке, како додаје Гујаничић, пољопривредници су имали широку понуду у области говедарства, свињарства и овчарства, мада је и коњарство пратила добра понуда као и сам изложбени део. Оно што је у последње три године видно, па и ове, јесте да је у понуди изостала сјеничка раса и у самом изложбеном делу, док су на супрот њима доминирале овце- грла: ил де франс расе, сафолка, романовске и виртемберга. Сви присут-

ни су имали прилику да пропрате смотру која је била тога дана, као и да виде победничка грла сајма.

Представници „Еко аграра“ су овом приликом посетили и штанд „Гено Стара“ из Темерина који је главни дистрибутер семена и заступник „Гено Стара“ из Аустрије, водећег центра за репродукцију и осемењавање говеда у Европи и свету, и да поразговарају о досадашњој сарадњи, постигнутим резултатима планског осемењавања крва на територији Чајетине, као и намерама и vezanim активностима у даљем периоду.

Пољопривредници су се вратили у вечерњим сатима, а свеопшти утисак је да је сама посета била веома корисна и да су пољопривредници задовољни посетом 86. Међународном сајму пољопривреде у Новом Саду. **Д. Росић**

Фонд за мобилност младих допринео би локалном развоју

Након две године рада на промоцији програма „Путуј светом а не нетом“ и покретања заједничке идеје за формирање Коалиције за мобилност младих и локалних фондова за мобилност, потписници Меморандума о сарадњи састали су се у Чајетини, у просторијама библиотеке „Љубиша Р. Ђемић“. Том приликом представљени су даљи кораци и идеје за сарадњу, али и конкретни предлози иницирања локалних фондова за мобилност младих.

Програм „Путуј светом а не нетом“ реализован је у оквиру два пројекта, са циљем повећања свести и нивоа знања пре свега младих људи, о програмима који се односе на мобилност младих, а који су пројектовани и постоје у разним програмима Европске уније.

„Србија је од 2019. године постала пуноправан члан Еразмус + програма, иако није члан Европске уније, што је отворило велике могућности за младе људе, за институције образовања и културе да кроз учешће у

овом програму доста ствари ураде за средину из које долазе. Нама је циљ у овом програму да повећамо број актера који ће радити на његовој промоцији, али и да повећамо шансе младих људи (у овом моменту из западне Србије) да учествују у овим програмима, на начин да их информисемо о томе, да их укључујемо у конкретне програме размена, а упоредо на локалном нивоу радимо предлоге корекција локалних политика за младе које ће овај план и програм ставити да буде оперативнији“, каже Мирослав Тамбурић из орга-

низације ФОРЦА (Форум цивилне акције) Пожега.

Следећи корак, додаје Тамбурић, је покретање иницијативе за оснивање локалних фондова за мобилност од стране Коалиције за мобилност коју чине представници локалних самоуправа, установа, школа, удружења грађана и медија.

По речима Јагоде Јеремић из Удружења грађана „Златиборски круг“, свима је у интересу оснивање фонда за мобилност младих, који би користили млади са територија општина које су потписнице генералног Ме-

морандума о сарадњи. „На тај начин развиле би се могућности да млади излазе ван граница Србије, да користе различите ресурсе и учествују у разменама у оквиру Еразмус+ програма под окриљем Темпус фондације, како би касније допринели сопственом личном развоју, посебно својим повратком допринели развоју локалне заједнице из које долазе“, истакла је Јагода.

Представници организације ФОРЦА изразили су задовољство што је општина Чајетина, преко институција и удружења веома заинтересована за сарадњу, те је управо због тога покретање овог суштински важног корака симболично започело баш у овој локалној самоуправи. Подсећања ради, Удружење грађана „Златиборски круг“ пројекат „Путуј светом, а не нетом“, спроводи на иницијативу удружења ФОРЦА из Пожеге, који се реализује још у општинама Лучани, Нова Варош, Прибој и Ивањица, а финансира га Министарство омладине и спорта Републике Србије. **Драгана Росић**

У засеоку Јањићи-Вермезовићи у селу Трипкова завршена је обнова старих бунара који су мештани ископали и озидали за време Другог светског рата. Са циљем да се не заборави њихов тадашњи труд и напор да селу доведу питку воду, као и да се не затрпају драгоцени извори, садашњи мештани ова два засеока засукали су рукаве и у релативно кратком времену обавили велики посао.

Пет бунара у селу Трипкова, тачније у засеоцима Јањићи и Вермезовићи, одувек се налазе на веома јакој воденој жици. Сељани кажу да никада нису пресушили. Доласком сеоског водовода они су заборављени, а у последње време су претили да се уруше и представљали опасност за пролазнике. Због тога се цео заселак укључио у акцију њихове обнове, а, како каже председник МЗ Трипкова Драгослав Јањић, и емотивно су везани за ово место.

„Ти бунари у то време су много значили за наше људе. Воду су користили за све: пиће, припрему намирница, појење стоке, одржавање хигијене... Због наших старих који су се намучили да их направе, нисмо могли да дозволимо да њихово дело пропадне, да се уруши, а и хтели смо да то безбедно решимо, да могу људи ту да долазе. А треће, ови бунари могу сад да се користе у несташици воде, да се „убаце“ у водовод у селу Трипкова који је удаљен око 300 метара“, прича Драгослав Јањић, председник МЗ Трипкова.

Мештани су се потрудили да бунари и естетски изгледају лепо, па су користили камен из свог краја, а једним делом је у грађевинском

У Трипкови обновили старе бунаре да труд предака не пропадне

материјалу учествовала и општина Чајетина. Личним радом, а великим делом и новцем, учествовали су скоро сви мештани, па су прикупљена средства у износу око 2.250 евра. Бунари ће убрзо добити и ручну пумпу па ће путници намерници моћи да на овом месту предахну и уживају у лепоти предела. Уједно, планирани су и додатни садржаји.

„Од додатних садржаја монтираћемо једну ручну пумпу и ставићемо поклопце на бунаре да воду заштитимо. То ћемо уредити као мало

излетиште, тако да ће сваки пролазник моћи да дође до чисте воде, а монтираћемо и клупе за седење“.

Ускоро би требало да пут кроз Трипкову, самим тим и до бунара, буде поправљен и асфалтиран, каже председник ове месне заједнице. А пут је, зна се, најлакша и најбржа веза са светом па ће се и гости, а и повратници у свој родни крај, лакше одлучивати да дођу и уживају у лепотама српског села.

Мирјана Ранковић Луковић

Победничка екипа

Учесници квиза

Црвени крст Чајетина и ове године организовао је традиционални квиз знања о Црвеном крсту у сали библиотеке „Љубиша Р.Ђенић“ у Чајетини. Учешће је узео 21 ученик четвртог разреда у укупно седам екипа, а победу је однела екипа Чајетина 2 из ОШ „Димитрије Туцовић“ Чајетина.

Квиз „Шта знаш о Црвеном крсту“ се сваке године организује како би се деца у најмањем узрасту упознала са значајем постојања ове организације у свету и мисијом коју спроводи. Међу седам екипа, које су чинили четвртаци из основних школа са подручја општине Чајетина, најбоља је била екипа из ОШ „Ди-

О Црвеном крсту највише знали Аница, Јанко и Никола

митрије Туцовић“ Чајетина, коју су представљали Аница Радибративић, Јанко Гукић и Никола Луковић.

Друго место освојила је екипа Златибор 2 из ОШ „Димитрије Туцовић“, у саставу: Мина Радибратовић, Јана Мићић и Петра Божић. Треће место припало је екипи из ОШ „Миљивоје Боровић“ Мачкат, чији чланови су Сандра Бошњаковић, Јована Крејовић и Урош Секулић.

Сви учесници су од организатора добили мајице и слаткише, док ће првопласираним екипама награде бити уручене 14. јуна, када је заказана годишња скупштина Црвеног крста Чајетина.

Д. Р.

Срећа их погледала

Пише: Миласав Р. Ђенић

Изјутра 30. новембра 1941. после груписања на полазне позиције, три потерне групе 342. немачке пешадијске дивизије кренуле су из Ужица ка Златибору. Главни удар наносила је група Б која је око 7,30 часова, преко Беле Земље и Мачката кренула према Чајетини. Овога пута војници нису наступали само друмом већ широким фронтом, по убичајеном групном распореду, са обе стране саобраћајнице. Детаљно су претресали терен, али су били спремни да прихвате борбу у случају да наиђу на отпор. Пред варошицу су стигли око 10 часова.

Освануо је веома хладан дан. Недеља је. Слана и иње по дрвећу стварају прави зимски амбијент. Због велике хладноће и разних прича о немачким злочинима почињеним током ове казнене експедиције, како је становништво тада називало ову немачку војну операцију, у варошици се није могао срести мештанин. Ретки су остали у свом дому да штите имовину, а већину је страх натерао да сигурна уточишта тражи у околним селима, делом у периферним насељима: Очкој Гори, Шиповику и Бранешцима, док многим ни она нису пружала сигурност и одлазе у Криву Реку, Алин Поток, на Рудине...

За једног убијеног Немца, стрељати сто Срба

После краће борбе, варошицу напуштају заостале партизанске јединице, а у дејство ступају немачке патроле, које хапсе борце и све мештане пронађене ван својих домова. Потом војници упадају у куће, врше претресе, легитимизу. Са свих страна доводе људе пред зграду среског начелства, на простор између дрвене тарабе и канала за одвод воде. За кога утврде да је партизански борац одводе га и стрељају поред оближње кафане. Грађа-

Драган Грујићић

ни постају таоци, који ће бити стрељани уколико неко од њихових војника буде страдао. А важећи пропис за Србију гласио је: „За једног убијеног Немца, стрељати сто Срба, а за рањеног педесет“. Догађаји тога дана показали су колико је ништаван људски живот и како се срећа поигравала са људским судбинама. Једни су дочекивали спас кад су једном већ закорачили у гроб, други су губили живот због безазлене ситнице.

Драган Грујићић, говорећи о овим догађајима, сећао се и најситнијих детаља:

„Тога 30. новембра око 11 часова немачка патрола улази у расадник, где сам радио као физички радник и хапси ме. Заједно са Десимиром Грбићем, Мијаилом Ђокићем и још двојицом чиновника среског начелства доводе ме у центар варошице где се већ налазила група од петнаестак мештана. Један војник у немачкој униформи обраћа нам се на српском језику, захтева да му покажемо партизане у строју. Прети да ћемо бити стрељани ако их не откријемо а они их пронађу. Време за размишљање је до његовог повратка са Златибора.

Загледам људе, већину познајем, знам да нису били ни у једном покрету. Поједине први пут видим, али како ћу знати да ли су партизани. Већ сатима стојимо на зале-

Здравко Јерemiћ

ђеној земљи. Јак мраз продиру у кости. Већина људи је веома слабо одевена, појединци су из кућа истерани само у чарапама. На молбу групе жена, командант дозвољава двојици старијих људи из варошице да иду кући. Том приликом нама у строју посебно наглашава да ћемо сви бити стрељани уколико и један немачки војник погине. После извесног времена из строја изводе двојицу мени непознатих људи, одводе до оближње кафане и стрељају. Читаве колоне немачке коњице стално пристижу из правца Ужица, једни остају у варошици други продужују ка Палисаду. Како је време пролазило неизвесност и страх све се више увлаче у душу.

Уместо на губилиште враћају ме у строј

У једном тренутку стражар, који је стајао насупрот мене, позива ме да изађем из строја. После краћег оклевања са страхом приђох. Група војника ме опколи. Наизменично загледају мене па фотографију са једне књижице на коју су утиснути печати са звездом петокраком. Закључују да је то мој документ и воде ме према кафани где је пре неколико тренутака вршено стрељање. Покушавам да им објасним да то није моје, али узалуд. И док сам се са њима убеђивао и вукао, поред нас се заустави мотор са прико-

Десимиr Грбић Шмит

лицом из које излази официр и тражи објашњење. Дају му књижицу и упиру прстом на мене. Сад између њих настаје расправа и убеђивање које нисам разумео, али предосећам да се официр не слаже са њима. На крају ми показује да скинем капу. Загледа фотографију па у моју косу. Сада он одлучује о мојој судбини. Чекам пресуду, а мени као да прође читава вечност. Коначно, официр одмахну главом и показа војницима да младић на слици има прамен беле косе, кога код мене није било. Све се одигра у трену. Захваљујући талији уместо на губилиште поново ме враћају у строј”.

Срећа је била издашна и према Десимиру Грбићу, који прича:

„Већ неколико сати стојимо уз ограду пред среским начелством. Немци дуго загледају једног човека и коначно му прилазе. Испред њега подигоше пушчани метак, а затим му скидоше шајкачу на којој се лепо распознавало тамније место на коме се налазила петокрака. Приликом претреса нађоше му је у новчанику. Одлучују да нас све претресу. Био сам спокојан, јер сам успео да бацам пиштољ док су ме водили из радионице Павла Ђокића, где сам радио као ковач. Међутим, приликом претреса из цепа ми извадише шаржер који сам потпуно заборавио. Партизана потера-

ше испред себе, а један од њих ухвати ме за крај капута и поведе. Знао сам да нас воде на стрељање.

Тек што пређосмо преко мосту на каналу један од Немаца, који су стајали на путу, испружи руку испред мене и заустави ме. Од свега што је изговорио разумео сам само речи: Шмит! Шмит! Спроводник поново покушава да ме ухвати за капут и поведе, али му мој спасилац нешто објасни и он се удаљи. Немац ме потапша по рамену и показа да се вратим у stroj. Тек када се мало прибрах почех размишљати о мом спасиоцу. Његов лик ми је непознат, међутим речи Шмит, Шмит, које је стално изговарао, некако су ми познато звучале, као да сам их раније негде чуо. У каквом сам се психичком растројству налазио, мислио да је дошао крај живота, није ми чудно што је мозак блокирао.

цепу нађе ми блочић, прелиста га и врати на исто место. Из капута ми извади замотуљак завијен у новине. Ваљда обузет страхом ни сам нисам знао шта је унутра. Кад га разви указаше се карте за играње. Хтеде да их поново увије, али се наједаред загледа у новине. И ја погледах. Имао сам шта и видети. На листу неких партизанских новина налазила се фотографија тројице партизана са петокракама на шакачама.

Ни данас ми није јасно зашто ми је поштедео живот

Нисам куповао новине, вероватно их је неко од гостију оставио или заборавио у мојој кафани, али сам био толико збуњен и преплашен да нисам могао било шта да кажем у своју одбрану. Као да се језик завезао, ни речи да прого-

ског порезника и управника поште. Они показаше документа да су резервни официри и чиновници у Чајетини.

-Ви ћете добити немачке објаве, али шта ћемо са овом двојцом – рече наредник и показа на Милорада и мене – можете ли ви гарантовати да они нису комунисти.

-Могу – одлучно изјави управник поште.

-А знаш ли шта је гаранција?

-Знам, господине наредниче. Гаранција је моја глава.

У том моменту патрола доводи двојицу партизана пронађених у дрвари ресторана „Рујно“. Када им виде петокраке на капама он одлучним покретом руке показа да их воде на стрељање.

Тога поподнева немачке патроле са вучјацама крстарице су Шиповиком и Очком Гором. Претресале су домове,

ју среског начелства у коју су већ били уведени и сви таоци што се читавог дана смрзавашу пред зградом. Симић је о даљим дешавањима испричао:

„У загушљивој просторији апсолутна тишина. Нико речи да проговори. Свако се забригнуо за своју судбину. У погледима људи приметан је страх. Двадесетак талаца било је на измаку физичких и психичких снага. Они су, под страховитом душевном пресијом и неподношљивом хладноћом, престајали читав дан под ведрим небом. Ноге их издају, не могу више да издрже. Лагано се спуштају на под. Време ко да стоји, дуго ко царева година. Коначно, из угла се зачу шапат младића који теши своју девојку.

-Буди храбра, све ће се ово добро завршити.

Нови тајац није дуго трајао. Врата се бахато отварају и стражар са цедуље прочита.

-Нека изађе Радојка Матовић.

Млада висока девојка одлучно пође ка вратима, за њом крену и младић. Стражар га заустави и одгурну.

-Ти, не!

-Ја идем за њом и у гору и у воду.

Стражар слеже раменима и одведе обоје. После петнаестак минута ноћ запара митраљески рафал.

-Убише их – прошапута неко.

-Нису они једини који су данас стрељани.

-Ко ли је онај младић што добровољно оде у смрт?

-Владе Дринчић из Ужица – зачу се шапат из мрака.

Опет настаје мук. Сви страхују од поновног доласка стражара и његове цедуље, моле се Богу да не чују своје име. Ново оглашавање митраљеског рафала унесе још већи немир у душе људи и оно мало житеља варошице који ту ноћ пробдеше будни. Таоци у затвору осећају несносну жеђ, ваљда је страх још више повећава. Човек средњих година узне се под плуваоницу и напи се воде. На молбу једног затвореника Немци дозволише да се унесе кофа воде и лонче“.

Предратни Златибор

После дужег времена коначно се сетих ко је мој спасилац. Овоне немачком официру сам пре неколико месеци у ковачници Павла Ђокића потковао коња, када ме је такође стално оловљавао речима Шмит! Шмит! Од тада ми остаде овај надимак“.

Здравко Јеремић је такође имао срећу да наиђе на правог човека:

„Већина мештана, чиновника, трговаца и кафеција, обавештена о доласку немачке војске, отишла је у околне засеке. Мене је немачка патрола пронашла у кући Милорада Пелверовића одакле ме један немачки војник изведе напоље и поче претресати. У малом

ворим. И да сам му шта рекао не би ме, вероватно, разумео. Немац неколико пута загледа у партизанске новине па у мене, некако благонаклоно заврте главом, а онда му рука крену према цепу. Помислих да тражи пиштољ. Међутим, он из цепа извади маказице, пажљиво изреза фотографију, добро је изгужва између прстију, баца на земљу и изгази чизмом. Поново умота карте у новине и врати у мој цеп. Ни данас ми није јасно зашто ми је поштедео живот.

Патрола је Пелверовића и мене довела на трг варошице, где се налазио немачки официр у друштво Неђићевог наредника. Убрзо доведоше сре-

али су налазиле само преплашене укућане и нешто мештана варошице, скривених да би избегли први удар. У кући Јованке Никић из Шиповика сви су показали четничке објаве и нико није одведен. Ту је остао неоткривен и Пјер Крижанић, познати карикатуриста. Поред талаца, истовремено је прикупљана и храна.

Забринут за своју судбину

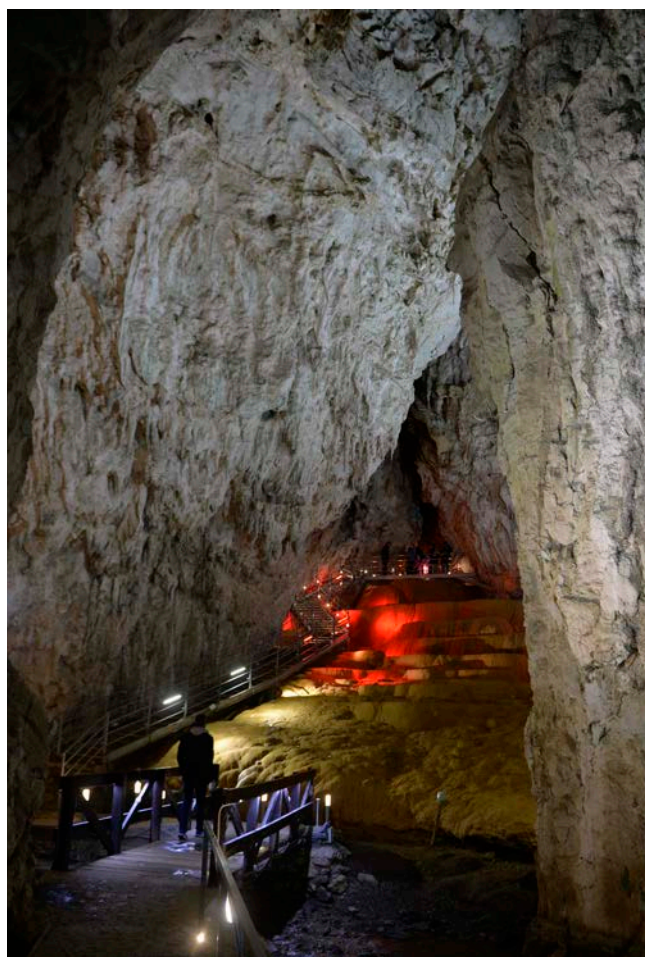
Пред вече су из Шиповика у варошицу доведени: Илија Радмиловић, Благоје Живадиновић, Милан Шишовић, Милић Шишовић, Милић Ђалић и Момчило Симић. Сви су затворени у једну канцелари-

Како је Стопића пећина добила име

Раде Познановић у књизи „Рожанство, запис за наслеђе“ (2000: 21) наводи: „За Стопиће се зна да су ипак новији досељеници у Рожанству. У најбољем случају они су се овде могли наћи при крају 18. века. У документу из 1813. године помиње се Карађорђево збјег у великој пећини у Рожанству код Стопића воденице где се налази „поток понор“. Карађорђе препоручује народним старешинама у том делу Србије да се народ склонити. Једно од места где се народ може склонити од Турака је велика пећина у Рожанству. Она се налази код Стопића воденице“.

Др Живота Марковић („Ужички крај у доба Карађорђа“, Пожега, 1999, стр. 175.) наводи: „У марту 1813. године Карађорђе препоручује старешинама на Дринском фронту да уколико Турци ударе „сав народ гранични склоне унутра да га не би као робље отерали“. Независно од овога, позивајући се на рад Милана Ђ. Милићевића „Кнежевина Србија“, Београд, 1876. (стр. на 674) Марковић даље пише: „У великој пећини у селу Рожан-

ству код Стопића воденице, где излази поток понор био је Карађорђево збег“.

Трагајући за једним документом из 1813. године, али и на основу других сазнања, дошли смо до логичног процеса настанка имена Стопића пећине. У књигама досадашњих аутора, у различитим издањима и публикацијама што су преузимали једни од других, многи објављивали и на интернету, наводи се да је Стопића пећина добила име по најближем засеоку – Стопићима, а овај податак ушао је у ширу употребу. Засеок Стопићи не постоји, јер су се први Стопићи, Стакићи и Јевићи населили у рожањски засеок Поповину. Топоним су затекли и прихватили, а име засеока одржали до данас.

Каде су продукт деловања кише на кречњак

Наиме, Познановић наводи да је једно од места где се народ може склонити од Турака велика пећина у Рожанству. Она се налази код Стопића воденице. У 1813. години воденицу на реци

Приштавици у близини пећине имао је први рожањски Стопић – Радоје, досељеник из Бабина, преко Увца и Лима. Дакле, пећина је добила име по Радојевом презимену, јер је народ пећину везивао са Стопића воденицом, те је временом дошло до трансфера назива.

Уколико изузмемо посредно помињање пећине од стране Стојана Обрадовића из 1858. године, онда је најстарији запис о пећини Радосава Васовића из 1901. године „Стопића пећина у записницима Српског геолошког друштва”, публикацији у којој су објављивања саопштења на скуповима друштва. У „Гласнику Српског геолошког друштва”, Београд, 1914. године, штампана су два кратка стручна рада о Стопића пећини. Први је рад Јована Цвијића под називом „Стопића пећина у Рожанству и Понор у Трнави” (проматрања 1909. и 1913. године), а у наставку је прилог Мирка Поповића из Ужица „Проматрања у Стопића пећини”. Са ове временске дистанце и са скоро потпуним знањима о специфичностима и карактеристикама пећине, занимљиво је становиште славног Јована Цвијића, односно његова (погрешна) хипотеза о настанку бигрених када. Он, поред осталог наводи: „Пресеци: Скоро цело дно деснога пећинског крака покривено је саливима од калцита и бигра и неравно је. Представља низ каца, које зову пресеци које су све дубље, идући задњем делу овога крака. Има их неколико које су 1 м. дубоке, рапавих, бигрених површина. Изнад сваког пресека на тавану има једна или више дијаклиза, кроз које вода капље и цури, засићена калцијум бикарбонатом,

и падом, распрскавањем и испаравањем те воде постали су поменути пресеци”.

Процес настанка и развоја бигрених када, као и многе друге карактеристике пећине разјаснио је Радван Ршумовић 1957. године у студији „Стопића пећина”, штампаној у Зборнику радова Географског института у Београду, књига 13, страна 31-75. и потоњи аутори. Каде су продукт физичко-хемијског деловања кише на кречњак, а крајњи продукт калцијум карбонат (CaCO_3) таложи се из текуће воде на преливним местима када.

Понор чине два активна потока и више сезонских

Протекло је 40 година до појаве књижице „Стопића пећина, Златибор” аутора др Раденка Лазаревића, Београд 1994, у издању Скупштине општине Чајетина. Ова монографија има и друго, допуњено издање у 2012. години. Лазаревић је једно поглавље

посветио Стопића пећини у оквиру књиге „У царству таме и тишине”. О пећини је писао и Љубиша Р. Ђенић у „Вестима” од 7. јула 1955. године. Прилог има наслов „Стопића пећина, чудо природе у нашем крају”; у поднаслову је наведено: „Мештани говоре да њени ходници могу бити дуги и два километра”. Четрдесетак година касније утврђена је тачна дужина ходника и она износи нешто мање од оцене мештана из 1955. године – километар и шест стотина метара.

Широку слику пећине чине поток Понор, место његовог понирања, подземни ток, пећина, кратак нови ток Понора са ушћем у Приштавицу, прилазне стазе и инфраструктура у новије време. Ужом сликом пећине доминирају њен улаз, подручје у коме је доступна дневна светлост и део у коме она није доступна. Ове две целине су сличне по површини и запремини, њиховом дужином тече Понор, а у зависности од количине воде мења ток, лута од леве до десне стране, носи облутке и белутке или неприметно мили. У осветљеном делу најзанимљивији су видливи (отвори у пећинском своду). Неосветљени део крије незамисливе призоре: у левом делу појављује се бучно, игра, магли и прска већа количина Понора у облику водопада од десетак метара; у десном делу су чудесно исклесане бигрене каде. Оне су живе, расту и развијају се; без воде се примире, задремају,

престаје њихов немир и развој. И водопад се утиша; пећина без воде је школа без ђака, без звона, буке и игре, реда и нерета.

Понорницу Понор чине два активна потока и више сезонских који пресушују. Један долази из Алиног Потока тако што сабира више извора испод брда Бојишта, у близини најбогатијег водом Бабиног врела. До места понирања у Понору и Трнави поток пређе пут од око 3,2 км. У близини места понирања спаја се са јединим водотоком који не пресушује, а долази из трнавског засека Раковићи. Место понирања је у Трнави, у окуци старог бановског пута Ужице-Кокин Брод. Некадашње место понирања поток је спустио и позиционирао се на надморској висини од 776 м. Крећући се ка излазној Стопића пећини поток тече испод пута за Сирогојно, између узвишења Великог крша и Кршељка. На том путу вода се спусти за преко 60 метара надморске висине и појави на 711 метара (Лазаревић, 2008: 419, 420).

Након што се у облику водопада појави у Стопића пећини, поток према Приштавици тече још око 160 метара кроз пећину и 105 метара ван ње, спуштајући се крупним каменом затрпаним коритом, на чијој половини му се придружује са леве стране студена, питка и слатка вода Катиног врела. Ушће Понора у Приштавицу било је у прошлости место главних привредних активности старих Стопића.

Мр Радоје Стопић

Цртање на асфалту

Награђени за ликовне радове

Разнолики садржаји 27. фестивала „Деца међу нарцисима”

Литерарни и ликовни конкурс, представе, еко-радионице, цртање на асфалту, фолклор, спортски дан обележили дечји фестивал који је организовао Спортски центар Чајетина

Дечји фестивал „Деца међу нарцисима”, чији организатор је Спортски центар Чајетина, трајао је у свом 27. издању од 20. до 25. маја и окупио велики број малишана који су имали прилику да уживају у разноликом програму намењеном свим узрастима, као и гостопримству домаћина манифестације.

Отварање фестивала обележило је дружење маскоте, веверице Авантура парка, са децом из ОШ „Димитрије Туцовић” и ПУ „Радост”, које је уприличено у просторијама школе и чајетинском парку. Након тога уследило је мноштво дешавања која су организована у част и на радост најмлађих.

На програму овогодишњих „Нарциса” била је луткарска представа „Код жапца Креке и зеца Зеке” коју је за најмлађе написала и адаптирала Биљана Здравковић, а извела млађа група Дечјег драмског студија „Бистричак”. Спроведене су еко-радионице, а за децу Дневног боравка „Зрчак” уприличено приказивање цртаног филма. Као ранијих година, у фестивалском програму учествовале су млађе селекције КУД-а „Златибор” Чајетина, организован је спортски дан и спектакуларно вече уз аниматора и Свемирског змаја.

Фестивал „Деца међу нарцисима” обележила је додела награда победницима ликовног конкурса,

„Код жапца Креке”

чему је претходило традиционално цртање на асфалту које је уприличено на платоу испред Дома културе. Лепо време је дозволило да се малишани окупе и на себи својствен начин покажу ликовно умеће и креативност. Било је ту различитих, маштовитих цртежа које су улепшали овај амбијент пред свечану доделу награда победницима овогодишњег ликовног конкурса. Тај посао нимало није био лак, с обзиром да је на адресу организатора ове године пристигло преко 200 радова, а награђено 22, каже ликовна уметница Анастасија Богдановић, која је донела одлуку о победницима. Након поменутих активности све учеснике организатори су почастили представом „Маша и медвед”.

Доделом диплома најбољим на литерарном конкурс у намењеном ученицима од првог до осмог раз-

реда основних школа са подручја Републике Србије завршен је 27. Дечји фестивал „Деца међу нарцисима”. Млади писци су писали поезију и прозу на седам тема које је одредила кума фестивала Валентина Златановић Марковић, професорка, новинарка и књижевница из Ужица, која је и оцењивала радове малих писаца и песника. По њеној одлуци, награђени радови, у категорији од првог до четвртог разреда су:

1. Вања Вуловић III-1, ОШ „Д. Туцовић”, Чајетина
 2. Ана Дабић IV-4, Златибор
 3. Александар Ђалић II-3, ОШ „Стари град” из Ужица
- У категорији од петог до осмог разреда награђени ученици су:
1. Сара Вићентијевић VIII-3, ОШ „Васа Чарапић”, Бели Поток,

2. Ема Зечевић V-1, ОШ „Никола Тесла”, Београд,
 3. Марија Митић, шести разред, ОШ „Димитрије Туцовић”, Чајетина
- Овом приликом похваљено је 11 ученика и четири школе.

Последње фестивалске вечери деца су имала прилику да се друже са књижевницом Мирјаном Ранковић Луковић која се младима обратила најлепшим стиховима. У наставку програма уследила је премијера дечје представе „Биберче” у извођењу млађе групе Дечјег драмског студија „Бистричак”, коју је режирао глумац ужичког Народног позоришта Горан Шмакић. Ова свевремена представа, прилагођена свим узрастима и свим приликама, која говори о љубави, херојству, жртвовању и саучествовању, одушевила је чајетинску публику. Због њиховог интересовања комад ће у скорије време бити репризиран, а ту је и отворен позив за наступ на Фестивалу дечјих позоришта у Прибоју.

Фестивал „Деца међу нарцисима” протекао је у веселој атмосфери, за шта је заслужан организатор Спортски центар Чајетина који је током трајања манифестације угостио мноштво малишана и њихових родитеља који су са уживањем пратили сва дешавања.

Драгана Росић

Аплаузи публике кореографијама КУД-а „Златибор”

Млађи ансамбли Културно-уметничког друштва „Златибор” употпунили су програм Дечјег фестивала „Деца међу нарцисима”, који се не може замислити без њиховог наступа. Као што увек бива, сала је била попуњена до последњег места, а публика задовољна оним што су показали млади фолклорци. Укупно 116 чланова, разврстаних у пет селекција, представило се играма из ужичког краја па све до источне Србије, те је било кореографија за свачији укус. Културно-уметничко друштво „Златибор” се сваке године радо одазове да својом игром употпуни не само ову манифестацију, већ и остале које се организују током трајања „Културног лета” на Златибору.

„Ми смо увек ту да испоштујемо сваку манифестацију коју организује Туристичка организација Златибор, Дом културе или Спортски центар Чајетина. Сваке године пратимо фестивал „Деца међу нарцисима”. И овога пута смо овде да са нашим млађим селекцијама учествујемо, и да дамо допринос томе, али и самом развоју и едукацији деце. Што више

КУД – млађе селекције

оваквих манифестација, то боље, и за ментално и за физичко оспособљавање деце” истакао је Владан Милекић Лики, уметнички руководилац КУД-а „Златибор”.

Квалитет игре чланова млађих селекција, према Милекићевој оцени, задовољавајући је, али би био на много већем нивоу када би се решио проблем недостатка адекватног простора за пробе. Међутим, публика није имала никаквих замерки, те је сваку кореографију наградила аплаузима.

Када је реч и о првом ансамблу, Милекић не хвали превише. Каже да је задовољан њиховим радом, али је, са друге стране, добро упознат са њиховим квалитетом и способностима, те са сигурношћу тврди да они могу још више и још боље.

Овај фолклорни ансамбл из Чајетине је вредним радом, под Милекићевим руководством, успео да освоји велики број награда на такмичењима и заслужи многобројне позиве за гостовања у земљи и иностранству. У својој средини и даље

су најтраженији, а у наредном периоду очекује их још изазова. У плану је одлазак на Охрид, затим у Италију, а оно на шта су посебно усмерени је одлазак за Светог Саву у Лондон.

Иначе, КУД „Златибор”, постоји и ради више деценија. Окупља децу и омладину у оквиру фолклорне и музичке секције, где свака од њих у укупним активностима заузима значајно место. Кроз друштво је до сада прошло преко хиљаду младих са Златибора, Чајетине и околине.

Драгана Росић

Удружење за неговање традиције „Ветерани Златибора” је основано, како му и само име каже, како би неговало традицију нашег краја. Удружење постоји девет година, а под овим називом нешто мање од пет година.

„Удружење броји од 35 до 40 чланова, број се мења и, хвала Богу, увек иде ка горе. Тренутно имамо школу фолклора, у коју долазе деца са Златибора, али имамо у плану да то проширимо и на околна села”, каже Лука Весовић, председник Удружења за неговање народне традиције „Ветерани Златибора”.

Од свих ветерана у Србији са којима сарађују, наставља Весовић, имају највише активности. Сваке године бирају једну дестинацију за гостовање ван земље, где представљају нашу културу.

„Ове године смо били у Чешкој. Средином маја смо гостовали у Херцег Новом и Требињу, у сарадњи са Туристичком организацијом Златибор која је ту организовала промоције. Мислим да смо урадили велики посао, јер смо представљали наш крај, нашу традицију и културу. Остварили смо контакте са њиховим културно-уметничким друштвима, што је за нас веома важно”.

Ово удружење већ осам година успешно реализује Међународни фестивал ветерана фолклора у Чајетини, на шта су посебно поносни.

„Ветерани Златибора” неуморни у неговању традиције

„То је највећи фестивал ветерана, не само у нашој земљи, већ и у Европи. Ове године учествовала су 54 друштва са 1.200 учесника, што је импозантан број”, додаје Весовић. С обзиром да се ближи „Културно лето” на Златибору, истиче да се редовно одазивају позивима локалне самоуправе и радо наступају на различитим манифестацијама. У плану им је организовање заједничког концерта са ветеранима из Требиња, који у скорје време планирају посету Златибору како би представили своје туристичке

потенцијале. Иначе, ова два удружења су склопила споразум о братимљењу у марту, када је у Требињу организован фестивал ветерана.

„Ветерани Златибора” имају одличну сарадњу са свим друштвима ветерана из Србије, али и околних земаља који их редовно позивају на гостовања.

„Приликом гостовања акценат стављамо на очување традиције. Првенствено играмо кола из златиборског краја и централне Србије, мада у нашем репертоару имамо игре из Босилеградског крајишта, Кобишнице, Мачве и других крајева Србије. Поставили смо циљ да сваке године припремимо једну нову кореографију и купимо једну ношњу. С обзиром да под овим именом функционисемо пет година, ми смо тај план премашили. Имамо шест постава ношње и шест кореографија”, поносно ће Весовић.

Постоји сарадња и са златиборским хотелима и ресторанима који их редовно позивају да представе нашу традицију гостима из Кине, Холандије, Белгије, Јапана. Имају огромну подршку локалне самоуправе, без које, како Весовић каже, не би могли да функционису. Позив за чланство је отворен, не само за некадашње чланове КУД-а, већ и за рекреативце.

Драгана Росић

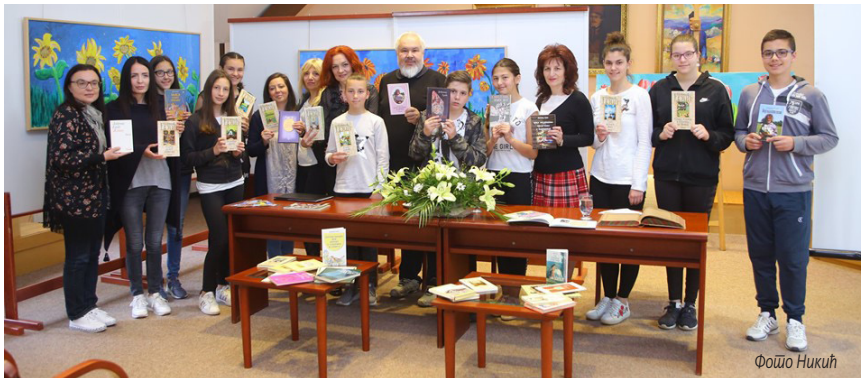

Фото Никић

Хортикултурна мисија фестивала пољског цвећа

Други фестивал пољског цвећа у библиотеци „Љубиша Р. Ђенић“ отворен је 21. маја химном фестивала коју су претходне године написали ђаци Основне школе „Димитрије Туцовић“, а компоновао професор Драган Мирчић. Отварајући фестивал, директорка библиотеке Снежана Ђенић истакла је са поносом врлине златиборског краја као ваздушне бање на чијим падинама расте чак 440 различитих биљака од којих је већина лековитих својстава, подсетивши још једном присутне на важност очувања хортикултур-

не Србије коришћењем дигиталних формата. Гости библиотеке били су ученици ОШ „Душан Томашевић Ђирко“ из Пријепоља који су презентовали свој електронски хербаријум пољског цвећа, а током трајања фестивала овај простор је оплемењен изложбом радова ученика ОШ „Димитрије Туцовић“ из Чајетине посвећених цвећу.

Овом приликом додељене су и награде са конкурса „Дигитални свет пољског цвећа“ на који се пријавило 33 аутора у обе категорије: фото и видео. Плакета „Нај видео дигитални свет пољског цвећа 2019.“ за јутјуб канал „Цвет-

ни поздрав“ и прилог „Лепо као пољско цвеће“ додељена је Драгану Цајићу из Љига.

Плакета „Нај фото дигитални свет пољског цвећа 2019.“ за електронски албум „Златиборска цветна прича“ уручена је Драгану Никићу, власнику „Фото студио Никић“ из Чајетине.

Због изузетног квалитета радова који су ушли у ужи избор, жири је доделио посебне похвале и симболичне награде за још две фото секције: Драгану Ђукићу из Лучана и Светлани Рајковић из Ниша, а представници чајетинске и пријепољске школе, вртића, библиотеке и медија из Чајетине добили су по цветну садницу којом ће наставити своју хортикултурну мисију.

Фестивал цвећа настављен је наредног дана омажом песнику пољског цвећа, Добрици Ерићу. Овом приликом Љиљана Ракић, заменик директорке библиотеке, подсетила је младу читалачку публику на књижевно стваралаштво Добрице Ерића, бројне награде које је добио не само у Србији већ и ван ње, а једна од последњих је била и награда „Витез поезије“ коју додељује општина Чајетина.

О њему су говорили и Мирко С. Марковић, књижевни критичар и Мирјана Ранковић Луковић, књижевница. Последња жеља Добрице Ерића била је да почива у Доњој Црнући, у мирису цвећа и трава родног краја, а над будућим генерацијама кроз бројна писана дела остаће да бди његов дух.

Мирјана Ранковић Луковић

Представа „Зла жена“ забавила чајетинску публику

Представа „Зла жена“ одиграна је 13. маја у Дому културе. Глумачка екипа добро знана чајетинској публици и овога пута је успела да оствари свој циљ и добро забави публику, захваљујући колико свом таленту, толико и вештом вођству Биљане Здравковић која преко 15 година успешно води драмске групе Дома културе.

„Ружа остаје ружа, ако ће нас двадесет реди на дан убости“, написао је између осталог Јован Стерија Поповић у свом (шаловом или не) предговору комада „Зла жена“. У времену у којем је комедија писана вероватно је било жена које су писца прекоревале због начина на који је описивао женски род, односно поједине женске особине, али их је, и поред љутње, сасвим сигурно добро засмејао па му је било опроштено. Век и по је прошао од тада, а представа и даље живи, радо играна и виђена, што је по ко зна који пут потврђено и у чајетинском Дому културе.

„Пресрећна сам што је било оволико публике; око 300 људи је од-

Уиграна глумачка екипа испунила је очекивања

гледало ову представу и сви ови аплаузи и њихове реакције говоре све. Ја сам иначе и знала да ће то тако бити, јер је екипа то показивала и на пробама“, рекла је Биљана Здравковић.

Без гламурозне сценографије, али уз помоћ светлосних ефеката и уз одлично одабрану музику

коју је одрадио Никола Пејовић из ужичког позоришта, глума аматерске групе Дома културе је дошла до изражаја.

Што се тиче даљих планова за представу, Биљана Здравковић каже да су се пријавили за сусрете аматерских трупа у Горњем Милановцу, а ако прођу селекцију играће „Злу

жену“ у јулу. Све ово се дешава захваљујући изузетној сарадњи која је остварена са директором Спортског центра и запосленима у Дому културе, истиче Биљана.

Потребно је још поменути да под уметничким руководством Здравковићке Дечић драмски студио „Бистричак“ ове године има пет различитих узрасних група. Средња група, у којој су средњошколци, недавно је имала премијеру представе „Чаробно дрвце“, која је такође побрала одушевљење код млађе публике.

„У овој години мислим да имамо око 60 чланова тако да смо морали да распоредимо децу, поделимо посао и заиста стижемо да до краја маја издајемо са свим премијерама“, каже Биљана Здравковић. А глумце аматере у комедији „Зла жена“ у којој су Мирела Марјановић, Жарко Божанић, Јанко Радишић, Јела Павловић, Тамара Деспић и Вук Здравковић, гледаћемо поново у репризи за коју је већ исказано велико интересовање, највероватније у јуну.

Мирјана Ранковић Луковић

Награда Мирјани Ранковић Луковић за „Тајне наше мале“

Књижевници Мирјани Ранковић Луковић уручена је награда „Хаџи Драган Тодоровић“ за књигу „Тајне наше мале“ у библиотеци „Љубиша Р. Ђенић“ у Чајетини.

Књига „Тајне наше мале“ осим добрих реакција публике, има добар пријем и код критике што је потврђено освајањем првог признања, награде „Хаџи Драган Тодоровић“. Ова награда се додељује од 2009. године у знак сећања на песника из Пожеге Драгана Тодоровића, а претходни лауреати су истакнути писци, углавном из западне Србије.

„Најважнија је реакција када прво чујете да сте добили награду, а још је лепше и већа срећа када је нисте ни очекивали. Нисам нигде књиге слала, у смислу конкурса, јер има тих књижевних конкурса за награде. Када ме је Милијан Деспотовић позвао и рекао да сам добила награду, и још и која је то награда, била сам дирнута као што сваки нормалан човек мора бити дирнут на признањима која добија, не само од читалачке публике због које писци и постоје већ и од колега књижевника и књижевних критичара. Драго ми је што је то награда која носи име Хаџи Драгана Тодоровић, кога најжалост нисам имала прилике да познајем ближе, да се дружимо на песничким сусретима, али сам ја у улози страственог читаоца дошла једне књижевне вечери и ту слушала његову поезију која је тако топла и људска, а сам Драган Тодоровић је на публику оставио утисак скромног, дивног, топлог човека који исто тако и пише“, каже Мирјана Ранковић Луковић.

Осим ње, за збирку поезије је ове године награђена Јевросима Ристовић, којој

ће признање бити уручено у Ариљу. Награду додељују књижевне новине „Свитака“ из Пожеге које прослављају 25 година од оснивања, а ове године ће изаћи и 100. број. Поред награде „Хаџи Драган Тодоровић“, „Свитака“ додељује и награде „Паун Петронијевић“, као и „Момчило Тешић“ за поезију за децу, што даје публицитет и самим новинама које излазе два пута годишње.

„Ја сам имао улогу да селекторки предам књиге да их тумачи, а и сам сам их прочитао и одабрао у првом налету. Задовољан сам пре свега језиком и начином писања, оним темама које нам некако измичу у савременој цивилизацији враћају нас на другачији однос према људима, породици, поштовању. Верујем да ће књига „Тајне наше мале“ имати своје читаоце,

ако ништа људи да пожелеле да виде шта је то било“, каже Милијан Деспотовић, уредник „Свитка“.

Одлуку о добитницима награде донела је песникиња и књижевна критичарка Милунка Митровић која је у образложењу навела да је поетика свакодневице тематски оквир књиге „Тајне наше мале“. У конкуренцији за ову награду је било тридесетак издања из прошле године.

„Није био неки посебан проблем да се уоче те нијансе између других, јер Мирјана Ранковић Луковић је присутна својим целокупним опусом поетским и прозним и иначе, поготово у нашем Златиборском округу. Ове су приче својом густоћом, питкошћу, језиком и такорећи душевношћу на један необичан начин, из посебног угла испричале нам причу о нама самима, о овој стварности, о животу какав јесте. Леп, тужан или весео“, сматра селекторка награде Милунка Митровић.

Троје књижевника окупљених у библиотеци „Љубиша Р. Ђенић“ овом приликом читали су своје песме чајетинској публици. Награђена збирка прича „Тајне наше мале“ је девето издање Мирјане Ранковић Луковић које је до сада представљено читаоцима у Чајетини, Ужицу и Београду.

З. В.

Изузетан успех филма „Иза затворених врата“

Рекордна посета премијери у Чајетини, велика пажња за филм и у ужичком биоскопу, предстоји учешће на фестивалу у Пули

У чајетинском Дому културе не памте да је за пројекцију неког филма владало толико интересовање, што потврђује податак да су у рекордном року подељене све карте за премијеру филма „Иза затворених врата“ аутора Давида Колаковића. Управо је екипи младих филмских ентузијаста из општине Чајетина пошло за руком да на једном месту окупе првенствено своје суграђане, како би им приказали резултате свог двоипогодишњег напорног рада, преточеног у дугометражни филм са примесама хорора. Какве су реакције изазване код публике након премијере, најбоље говоре њихови коментари.

„Задовољена су очекивања свих нас, с обзиром да је реч о аматерском филму који је, као што су и сами рекли, сниман помоћу штапа и канапа. Најбитније је то да је испуњен сам циљ, да су нас унели у филм и у причу, што је на крају испало

сасвим добро“, рекао је Никола Пантелић.

Милован Маричић на то додаје: „Свака част овим младим момцима који су пуни ентузијазма припремили овако нешто. Сви смо пуни утисака. Аматеризам даје посебну драж овом филму, који се нимало не разликује од професионалног“.

„Пре свега је поучан. За све генерације, и за старе и за младе. Једноставно су фантастично одглумили момци који су вероватно први пут пред камерама“, истакао је Мирослав Буквић на кога је филм, такође, оставио упечатљив утисак.

Међу најмлађом публиком била је једанаестогодишња Јана Дидановић која каже да јој се филм много допао: „Иако сам мислила да ће бити много страшно, нисам се много уплашила“.

Захтевно по много чему, ово филмско остварење рађено је у предивној природи златиборског краја кроз сва четири годишња доба, са доста сценских

ефеката, укључујући и снимке из ваздуха, захваљујући којима је дошао до изражаја не само Давидов сниматељски дар, већ и велико умеће у режији, сценарију и монтажи.

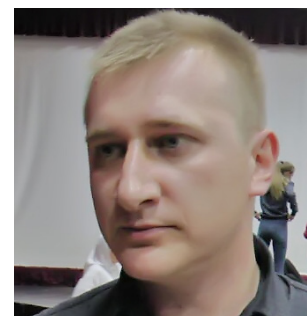
„Презадовољан сам одзивом људи. Мислио сам да ће сала бити мање напуњена. За први филм и за прву салу коју пунимо стварно сам презадовољан“, каже Колаковић.

Много је разлога за задовољство публике, али и филмске екипе која је са нама поделила своја искуства и утиске.

феноменалан: „У току снимања нисам имао толико тешких сцена, али емотивно, у току филма, дефинитивно је на мене оставио тај крај кад брат убија брата. Иако сам био учесник снимања и био на лицу места, и даље се најезим када гледам ту сцену“, додаје Радишић.

Сценариста Ђорђе Жиловић каже да су му након премијере емоције потпуно помешане: „Када погледам ове људе који нам аплаудирају и честитају, који су пуни импресија, онда и ми морамо да будемо поносни. Радили смо ово чисто из ентузијазма, из наших идеја, тако да мислим да смо урадили праву ствар“.

Глумице Дијана и Дејана Берлић истичу да им снимање филма није било тешко већ занимљиво, као и да су се добро уклопиле у целокупну глумачку екипу. Иако нису очекивале да ће на премијеру доћи огроман број људи, драго им је што су били ту да их подрже.

Теодор Ћенић

Свечана премијера још више је добила на значају када се на сцени, у оригиналним костимима појавила целокупна глумачка екипа, која је за кратко време оклирала пажњу присутних.

Након више пројекција у Дому културе у Чајетини, филм „Иза затворених врата“ приказиван је и у ужичком биоскопу, где је такође побрао симпатије гледалаца и изазвао већу пажњу од многих хитова стране продукције. Прича о овом филмском остварењу далеко се чула, па су његови актери убрзо доспели у жижу јавности, гостујући у емисији „150 минута“ на Првој телевизији. Очекује их учешће на Пулском филмском фестивалу (у категорији аматерских филмова), најстаријем фестивалу у Хрватској и у Европи.

Драгана Росић

Давид Колаковић

„Најпотреснија је, свакако, последња сцена где убијам брата. Зато сам био баш спреман. Када сам добио сценарио рекли су: „Ако можеш ово, да радимо. Ако не можеш, онда нећемо ни радити. Ушао сам у лик и схватио да могу то да урадим“, истиче Теодор Ћенић коме је поверена главна улога.

Општи утисак глумца Благоја Радишића, како и сам каже, је

Песник топле душе из Трипкове

„Мени треба жена, чиста попут сузе, да ми пасуљ скува и краву помузе”, стих је Миломира Вермезовића који има око 5.000 песама

Може се рећи да је он урбани сељак, човек који бекством у свет књижевности и поезије доводи себе у стање несвакидашњег начина живота. Маштар, бoем, љубитељ филма, музике и књижевности, Миломир Вермезовић из Трипкове је човек који још увек покушава да пронађе пут ка смислу и суштини живота. Један од тих начина је поезија којом је почео да се бави још у основној школи.

Видео је Миломир да му стих иде од руке, па је тако почео и да се изражава. Свој дар је поткрепљивао свакодневним читањем и на тај начин обогаћивао свој фонд речи.

„Тематски моја поезија иде од љубавне, мисаоне, па све до сатиричне која је најзаступљенија у мом опусу”, објашњава нам Миломир. „У периоду мојих раних двадесетих година живота читао сам годишње и до 100 књига различитих жанрова, што је утицало на широк дијапазон различитих тема и мој песнички изражај”.

С обзиром да до сада није објавио ни једну збирку песама (а има око 5.000 песама), појавом друштвених мрежа пружила му се шанса да његове песме допру до великог броја читалаца и љубитеља писане речи. Коментари су углавном позитивни и јављају му се људи управо из његове бранше који га охрабрују да настави истим темпом и да покуша објавити нешто од тога. Само прошле године Миломир је написао око 500 песама.

*Тамо иде се рађа зора
у јодножју Златибора
и иде пасе сјадо бело
иу је моје родно село.*

*Тамо иде се срисиво чува,
ракијица мека кува
и иде људи живе згодно
иу је моје село родно.*

„Бавим се ратарством, воћарством и сточарством, од тога и живим. Да бих допунио кућни буџет повремено радим приватно грађевинске послове или помажем комшијама. Колико имам, мени је довољно и свој сам газда”.

Живот на селу је у неку руку леп, али и мукотрпан. Није се оженио јер воли самотњачки начин живота и бежи од брачне одговорности, мада још увек није рекао последњу реч.

„Било је много девојака и много љубавних веза. Све су биле бурне и краткотрајне. О тим стварима сам и писао у својој поезији, а и једна песма говори о томе”.

*Не треба песнику заносна бринетија,
која је обишла скоро јола свејта
иа на селу неће ниошито да живи,
јер не воли крушке, већ манио и киви.
Обожава шкамје, јасиоје и гајње,
а ја моју само јонудиш јој јајње.
Узалуд сам шљиве куйио и шресо
кад не ије луту, већ крајки есиресо.
Мени треба жена, чиста јојиу сузе,
да ми пасуљ скува и краву јомузе.*

Најчешће питање за песника је како долази до инспирације, надахнућа. Миломир је проналази у свему. Живот је сам по себи неисцрпна и бескрајна инспирација. Труди се да тешка животна и филозофска питања објасни на што једноставнији начин, што му полази за руком. Већина познавалаца поезије и књижевности сматра да он то ради на оригиналан начин, а све то преко писане речи.

*Храброст није храброст,
све док има страха,
борићу се са њим до јоследње гаха.
Уметник без маште ишница је без крила,
зашто сам и јосту ојошта од сшила.
Лењоси шроши душу, као рђа јвожђе,
засадићу зашто куйину и јрожђе.
А буде ли хшела у шом да ме ираши
на јесен ћу вином са њом наздрављати.*

„Кажу ми да су емоције оно најлепше у мојим песмама, да сам једна топла душа и да сам то уткао у све моје песме. И да су моје животне истине, које кроз поезију описујем, апсолутно тачне и животно потврђене”.

*Ненагмашни, јединствени Ноле,
идол ђака из основне школе,
јонос свакој Србина одавно,
има име јознајто и славно.
Представљаш нас у најлепшем свејлу,
а иришом си најбољи на свећу!
Зашто краљу, шеби каја доле!
Живео нам сто јодина Ноле!!!*

„Дешава се да ми људи и наруче песме. То иде јако тешко, јер морам да уђем у њихов унутрашњи свет и њихов живот. Некад је писање песме теже него копање канала. Тежим томе да моја поезија не буде банална, већ да допре до сваког читаоца, и старог и младог”, завршава нам своју причу Миломир Вермезовић. **Мирослав Весовић**

Шампион државе као инструктор безбедне вожње мотоциклом

У организацији Савета за безбедност саобраћаја општине Чајетина средином маја одржан је први тренинг безбедне вожње на стази НАВАК (Национална возачка академија), јединој лиценцираној за одржавање оваквих активности у Србији. Анализом статистике броја настрадалих мотоциклиста у саобраћају, Савет за безбедност општине Чајетина донео је одлуку да спроведе овакву акцију. Идеја је да се возачи нарочито спортских мотоцикала, који уједно и највише страдају, повуку из саобраћаја како би открили нову, безбеднију димензију уживања у чарима мотоциклизма.

СЗБСО Чајетина обезбедио је свим заинтересованим возачима са територије општине Чајетина који до сада нису возили на стази да то ураде, уз надзор троструког шампиона државе Горана Стојановића, који се као члан СЗБСО Чајетина прихватио улоге инструктора.

„Сматрам да је велики успех открити људима да постоји други, безбеднији начин уживања у

вожњи мотоцикла. Првенствено мислим на возаче спортских мотоцикала јер су они највећа опасност у саобраћају, с обзиром да њихови мотоцикли развијају брзине далеко веће од дозвољених”, каже Стојановић.

На први тренинг одазвало се пет возача. У току дана било је предвиђено шест излазака од по 20 минута, што је омогућило возачима да се добро упознају са стазом и савладају прве кораке вожње на стази, заправо једином месту

на којем могу искористити перформансе свог мотоцикла.

„Са оваквим начином едукације настављамо и даље, јер као успех нашег рада имамо јасну намеру возача да своје моторе прилагоде искључиво за употребу на стази, чиме смо остварили циљ”, истакао је Стојановић.

Акцију је, поред општине Чајетина, подржала и Асоцијација за безбедност мотоциклиста и компанија „Live Rich” која је Мото клубу „Златибор” поклонила мотоцикл за потребе такмичења као и за тренинге безбедне вожње.

Мото клуб „Златибор” учествовао је и на првој трци за Балкански шампионат и за Шампионат Србије у Грчкој на стази Серес, освојивши прво место у екипном такмичењу. „Имали смо два прва, два друга и једно треће место. То је за нас велики успех. Настављамо даље. Следећа трка је у Краљеву где такође очекујемо добре резултате”, закључује Горан Стојановић.

Драгана Росић

Александра Спасенић првакиња Србије у одбојци

Чајетинка Александра Спасенић постала је првакиња Србије у одбојци са екипом лајковачког „Железничара”. Њен тим је у одлучујућој, петој утакмици финалне серије као гост био успешнији са 3:0 (25:13, 25:23, 25:21) у сетовима од „Јединства” из Старе Пазове. Тим из Срема је у финалној се-

рији водио са 2:0 у победама, али су Лајковчанке успеле да са три узастопне победе дођу до првог пехара у историји клуба. Ово је први пут да један тим у финалној серији после 0:2 дође до победе.

На овај начин „Железничар” је наставио са постизањем историјских успеха клуба, пошто је прет-

ходне године дошао и до првог пехара у Купу Србије, а с обзиром да су ове сезоне одбраниле овај трофеј, дошле су до дупле круне. Такође, ове сезоне су играле и ЦЕВ куп, у којем су стигле до шеснаестине финала, где су поражене од румунске „Стинце Бакау” (3:2 и 3:0).

И. Ј.

Емилија Бућић (2005.) из Смучарског клуба „Златибор“ у генералном пласману за Куп Србије у нордијском скијању заузела је друго место, што је само једна у низу признања која је ова такмичарка освојила у претходном периоду. По речима тренера Радосава Јелисијевића, то није право мерило, јер је Емилија на Првенству Србије освојила прво место, а била је на постољу и на свим тркама Купа Србије. Да у генералном пласману не буде прва, утицао је изостанак са једне трке.

„Имала је успеха и медаља на тркама у Босни. Прошле године је на пробном такмичењу за Европску олимпијаду младих, која се ове године одржала у Сарајеву, освојила прво место у конкуренцији такмичара из региона. Ми имамо девојчица 2005., 2006. годиште које су веома квалитетне, које ће уз појачане тренинге доста напредовати и, надам се, представљати нашу земљу. Првенство Србије, на коме је Емилија била прва, одржано је у Сјеници крајем фебруара. После тога смо имали само трке у Босни са којима је и завршена сезона“, каже тренер СК „Златибор“ Радосав Јелисијевић.

Награда за овај успех уручена јој је 12. маја у свечаној сали Скупштине Града Београда. Том приликом

додељене су награде најбољим појединцима у свим узрасним категоријама такмичара, као и клубовима екипним победницима у алпском, нордијском скијању и сноуборду.

„Претпрошле године сам освојила треће место и такође ишла у Београд по пехар. Ове године за друго,

па се надам да ћу наредне освојити прво место“, каже Емилија.

За све њене досадашње успехе, како каже, заслужни су тренери: Радосав Јелисијевић, Никола Кутлешић и Сањин Диздаревић, али и она сама.

„Да нема воље и љубави према овом спорту ја не бих дошла до ових

резултата“, истиче Емилија, откривајући нам један од својих наредних циљева – да представља Србију на Светском првенству, те у наредном периоду планира да интензивира тренинге.

Смучарски клуб „Златибор“ већ 19 година ради са децом са подручја општине Чајетина и тренутно окупља око 50 такмичара узраста од 6 до 17 година. Ове године се доста радило па су остварени и добри резултати. Са такмичења за Куп Србије донели су преко 60 медаља, а имали су успеха и на међународним тркама. О плановима за наредну сезону Јелисијевић каже:

„Настављамо са припремама за следећу сезону, појачавамо ритам тренинга зато што их са годинама очекују веће дистанце на којима ће наступати. Главни циљ нам је да се ова генерација талентоване деце појави на следећој Олимпијади младих која ће се одржати 2023. године у Верони“, закључује Јелисијевић.

Драгана Росић

Лазар Јоксимовић вицешампион Србије са „Црвеном Звездом“

Кадети КК „Црвена Звезда МТС“ нису успели да одбране титулу првака Србије. Изабраници Слободана Клипе поражени су у финалу завршног турнира Триглав кадетске лиге од „Мега Бемакса“ са 102:100 после продужетка. Екипе „Мега“ је потврдила доминацију у Србији ове године, с обзиром да су и лигашки део такмичења завршили на водећем месту. Чајетинац Лазар Јоксимовић постигао је 10 поена за „Звезду“.

У веома изједначеном мечу црвено-бели су три четвртине решили у своју корист, али ниједном са разликом већом од два поена. „Мега“ је трећи период добила са 24:19, а у продужетку су били бољи са 9:7.

–Одиграли смо веома добру утакмицу, пре свега смо тимски били добри. Ушли смо у меч веома мотивисани и са жељом да достојно представљамо „Звездин“ дрес. Имали смо предност од 13 поена разлике, али је „Мега“ успела да смањи заостатак на три поена и да се врати у меч. У друго полувреме смо ушли са истом жељом, али смо имали доста осцилација, вероватно због

пада концентрације. У продужетку нисмо имали стрпљења у нападу, примили смо тројку која је противницима донела победу... Све честитке „Меги“ на заиста доброј сезони. Иако су били благи фаворити, ми смо „показали зубе“ и борили се до последњег даха. Мојим саиграчима се захваљујем на заиста одличној сезони, а ми настављамо да тренирамо и спремамо се за наредну сезону – каже Јоксимовић. **И. Ј.**

**ЗЛАТИБОРСКЕ
ВЕСТИ**

Издавач

Агенција за издавачку делатност и маркетинг „Мали Ћира“

Главни и одговорни уредник

Милић Симић

Редакција

Драгана Росић
Мирослав Ранковић Луковић
Мирослав Весовић
Иван Јанковић
Мирослав Јевремовић
Фотографије:
Слободан Јовичић

Штампа

Графос Ужице

Тираж

1.500 примерака

Контакт

064/117-15-99
e-mail: simicmilic@mts.rs

ISSN-2406-2405

ДРУГИ ПИШУ... ПОЛИТИКА

Бивша Југославија на Златибору

Играчи млађи од 18 година надметаће се од 4. до 9. јуна на популарној „Швајцарији“, трофеј брани екипа „Сарајева“

Фудбал и спорт не познају границе, бар не на овим просторима. Ове године, други пут заредом Златибор, у овом тренутку свакако најатрактивнија планинска туристичка дестинација у нашем региону, угостиће од 4. до 9. јуна фудбалску будућност најбољих клубова из бивше Југославије. Други Куп пријатељства европских клубова јесте јединствена прилика да се обнове фудбалска пријатељства тимова из Србије, Хрватске, Словеније, Македоније, Црне Горе, Босне и Херцеговине.

Према речима организатора турнира, на предстојећем другом Купу пријатељства учествоваће 12 екипа које ће бити распоређене у четири групе. За вредан пехар надметаће се млади фудбалери (кадети) „Будућности“ из Подгорице, „Црвене звезде“, „Динамо“ из Загреба, „Марибора“, „Олимпије“, „Осијека“, „Партизана“, „Сарајева“, „Слободе“, „Вардара“, „Војводине“ и „Железничара“.

Такође, очекује се да наредних дана гости Златибора буду многи познати фудбалски посленици, који би свакако својим присуством увеличали овај турнир. Трофеј освојен

Заједничка слика са прошлогодишњег Купа пријатељства на Златибору

Распоред група

А група: Црвена звезда, Марибор, Жељезничар

Б група: Сарајево, Војводина, Будућност

Ц група: Динамо, Олимпија, Вардар

Д група: Партизан, Осијек, Слобода

прошле године бране млади играчи „Сарајева“, који су у финалној утакмици после бољег извођења једанаестераца били успешнији од „Партизана“.

Почетком јуна, када већина клубова почиње своје припреме за нову

такмичарску сезону, не само из Србије него и из Црне Горе, Македоније, Босне и Херцеговине, углавном се одлучује да прву фазу припрема обаве на Златибору, где се већ неколико година одржавају и многи познати фудбалски кампови, између

осталог и онај који води Дејан Станковић, познати бивши српски фудбалер. Све се то ради у циљу популаризације фудбалског спорта у нашој земљи, али и афирмације српске туристичке дестинације. Овај, други по реду Куп пријатељства европских клубова, одржава се уз подршку Фудбалског савеза Србије и Скупштине општине Чајетина. Све утакмице турнира биће на каналима „Спорт клуба“, а играће се на популарној „Швајцарији“, дому фудбалера „Златибора“, члана Прве лиге Србије.
Д. Тодоровић

У дебитантској сезони „Златибор“ стигао да баража за Суперлигу

Фудбалери „Златибора“ пласманом у бараж за улазак у Суперлигу Србије крунисали су дебитантску сезону у Првој лиги Србије. Екипа Предрага Ристановића је у плеј-офу другог ранга такмичења заузела шесто место са 32 бода, али ју је у полуфиналу баража зауставила „Инђија“.

Већ током пролећа било је јасно да измењена екипа „Златибора“ не може поновити партије из првог дела првенства када је била у самом врху табеле. Одласци неколицине најбољих играча нису адекватно надомештени, али је чајетински састав одиграо довољно добро да се пласира међу првих осам екипа и настави у доигравању.

„Златибор“ је после поделе лиге на плеј-оф и плеј-аут и половљења бодова у седам утакмица плеј-офа уписао две победе на домаћем терену,

против „Синђелића“ (4:0) и „Бежаније“ (1:0), уз четири пораза и један реми.

У баражу су играле четири екипе од трећег до шестог места – „Инђија“,

„Раднички“, „Металац“ и „Златибор“, а „Инђија“ је као боље пласирана била домаћин против „Златибора“. Зелено-бели су славили резултатом 2:1 и окончали сезону Златибораца. Стрелци за тим из Срема били су Срђан Димитров и Никола Димитријевић, док је гол за госте постигао Богдан Миличић из пенала. Успешна прича „Инђије“ се наставила, јер су у финалу баража елиминисали крагујевачки „Раднички“ на пенале, а потом у првом мечу за улазак у елитни ранг са 3:0 савладали „Динамо“ из Врања, екипу са 14. места Суперлиге.

Да подсетимо, у Суперлигу су се директно пласирали „ТСЦ“ из Бачке Тополе који је био први са 53 бода и другопласирани „Јавор“ из Ивањице са 46 бодова. Из лиге су испали ужичка „Слобода“, „Телеоптик“, „Нови Пазар“ и „Бечеј 1918“, са бодом мање од чачанског „Борца“ који је успео да се спаси у последњем колу.
М. Ј.